

Z A K O N

O GRAĐEVINSKIM PROIZVODIMA

I. UVODNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi za stavljanje na tržište i činjenje dostupnim na tržištu građevinskih proizvoda, sačinjavanje deklaracije o performansama i stavljanje znaka usaglašenosti na građevinske proizvode, obaveze privrednih subjekata, tehnički propisi za građevinske proizvode i srpske tehničke specifikacije, pojednostavljeni postupci, tela za tehničko ocenjivanje, tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi građevinskih proizvoda, važenje dokumenata o sprovedenom ocenjivanju i verifikaciji stalnosti performansi građevinskih proizvoda i znakova usaglašenosti izdatih u inostranstvu i druga pitanja od značaja za oblast građevinskih proizvoda.

Pojmovi

Član 2.

Pojedini pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) familija građevinskih proizvoda je grupa srodnih proizvoda koji imaju sličnu predviđenu upotrebu;
- 2) sklop je građevinski proizvod koji je jedan proizvođač stavio na tržište kao komplet od najmanje dva pojedinačna dela koje treba sastaviti kako bi bio ugrađen u objekat;
- 3) bitne karakteristike građevinskog proizvoda su one karakteristike građevinskog proizvoda koje se odnose na osnovne zahteve za objekte;
- 4) performanse građevinskog proizvoda su pokazatelji kojima se iskazuju odgovarajuće bitne karakteristike građevinskog proizvoda (iskazane nivoom, klasom ili opisno);
- 5) nivo je rezultat ocenjivanja performanse građevinskog proizvoda u vezi sa njegovim bitnim karakteristikama iskazan bročanom vrednošću;
- 6) klasa je opseg nivoa performanse građevinskog proizvoda, od minimalne do maksimalne vrednosti;
- 7) granični nivo je minimalna vrednost performanse građevinskog proizvoda koja mora da se postigne ili maksimalna vrednost koja ne sme da se prelazi;
- 8) tip proizvoda je skup reprezentativnih nivoa ili klasa performansi građevinskog proizvoda koji se odnosi na njegove bitne karakteristike, a koji je proizveden korišćenjem date kombinacije sirovina ili drugih elemenata u određenom proizvodnom procesu;
- 9) tehnička specifikacija je harmonizovana tehnička specifikacija i srpska tehnička specifikacija;
- 10) harmonizovana tehnička specifikacija je harmonizovani standard i evropski dokument za ocenjivanje;
- 11) srpska tehnička specifikacija je srpski standard sa spiska srpskih standarda kojima su preuzeti harmonizovani standardi koji se primenjuju u skladu sa

ovim zakonom, srpski standard na koji se poziva tehnički propis i srpski dokument za ocenjivanje;

12) harmonizovani standard je evropski standard koji je donet na osnovu zahteva Evropske komisije za primenu u harmonizovanom zakonodavstvu Evropske unije;

13) srpski standard je standard koji je donelo nacionalno telo za standardizaciju u Republici Srbiji;

14) dokument za ocenjivanje je srpski dokument za ocenjivanje i evropski dokument za ocenjivanje;

15) Evropski dokument za ocenjivanje je dokument koji je donela evropska organizacija tela za tehničko ocenjivanje za potrebe izdavanja evropskih tehničkih ocena;

16) srpski dokument za ocenjivanje je dokument koji je izradilo telo za tehničko ocenjivanje za potrebe izdavanja srpskih tehničkih ocena;

17) Evropska tehnička ocena je dokumentovana ocena performansi građevinskog proizvoda koja se odnosi na njegove bitne karakteristike izdata u skladu sa odgovarajućim evropskim dokumentom za ocenjivanje;

18) srpska tehnička ocena je dokumentovana ocena performansi građevinskog proizvoda koja se odnosi na njegove bitne karakteristike izdata u skladu sa odgovarajućim srpskim dokumentom za ocenjivanje;

19) predviđena upotreba je upotreba građevinskog proizvoda na način utvrđen u odgovarajućoj tehničkoj specifikaciji ili tehničkom propisu;

20) specifična tehnička dokumentacija je dokumentacija kojom se dokazuje da su metode u okviru odgovarajućeg sistema ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi zamenjene drugim metodama, pod uslovom da su rezultati dobijeni tim drugim metodama jednaki rezultatima dobijenim metodama ispitivanja iz odgovarajućeg srpskog standarda kojim je preuzet harmonizovani standard koji se primenjuje u skladu sa ovim zakonom;

21) činjenje dostupnim na tržištu je svaka isporuka građevinskog proizvoda radi distribucije ili upotrebe, sa ili bez naknade;

22) stavljanje na tržište je prvo činjenje dostupnim građevinskog proizvoda na tržištu Republike Srbije;

23) privredni subjekt je proizvođač, zastupnik, uvoznik ili distributer građevinskog proizvoda;

24) proizvođač je pravno lice ili preduzetnik koje proizvodi građevinski proizvod ili za koga se taj građevinski proizvod projektuje ili proizvodi i trguje njime pod svojim imenom ili žigom;

25) distributer je pravno lice ili preduzetnik registrovan u Republici Srbiji, koje je uključeno u lanac isporuke i koje u okviru obavljanja svoje delatnosti čini građevinski proizvod dostupnim na tržištu, a nije proizvođač ili uvoznik;

26) uvoznik je pravno lice ili preduzetnik registrovan u Republici Srbiji, koje stavlja na tržište građevinski proizvod iz drugih zemalja;

27) zastupnik je pravno lice ili preduzetnik registrovan u Republici Srbiji, koje je proizvođač ovlastio da za njegov račun preduzima radnje iz ovlašćenja, a u vezi sa stavljanjem građevinskog proizvoda na tržište Republike Srbije;

28) povlačenje je svaka mera čiji je cilj da spreči da građevinski proizvod u lancu isporuke bude učinjen dostupnim na tržištu;

29) opoziv je svaka mera čiji je cilj da postigne povraćaj građevinskog proizvoda koji je već učinjen dostupnim krajnjem korisniku;

30) fabrička kontrola proizvodnje je dokumentovana, stalna i interna kontrola proizvodnje u fabrici u skladu sa odgovarajućom tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom;

31) mikro pravno lice ima značenje saglasno posebnim propisima kojima je uređeno razvrstavanje pravnih subjekata;

32) životni ciklus su uzastopne i međusobno povezane faze veka trajanja građevinskog proizvoda, od nabavke sirovina ili izrade od prirodnih resursa do trajnog odlaganja;

33) Elektronska kontakt tačka za građevinske proizvode je državni elektronski servis putem kojeg se zainteresovanim licima besplatno pružaju informacije o odredbama propisa o građevinskim proizvodima na teritoriji Republike Srbije;

34) telo za tehničko ocenjivanje je pravno lice koje sprovodi ocenjivanje performansi i izdavanje tehničke ocene za oblast građevinskih proizvoda za koju je imenovano;

35) sistem ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi je postupak koji se sprovodi s ciljem obezbeđivanja usaglašenosti građevinskog proizvoda sa performansama bitnih karakteristika navedenih u deklaraciji o performansama koje su utvrđene u odgovarajućoj tehničkoj specifikaciji, tehničkom propisu ili srpskoj tehničkoj oceni;

36) dokumenti o sprovedenom ocenjivanju i verifikaciji stalnosti performansi su, zavisno od primenjenog sistema ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi: deklaracija o performansama, sertifikat o stalnosti performansi građevinskog proizvoda, sertifikat o usaglašenosti fabričke kontrole proizvodnje i izveštaj o ispitivanju, kojima se potvrđuje stalnost i/ili verifikuju performanse građevinskog proizvoda u vezi sa njegovim bitnim karakteristikama utvrđenim u odgovarajućoj tehničkoj specifikaciji ili tehničkom propisu;

37) osnovni zahtevi za objekte su zahtevi koje objekat treba da zadovolji tokom ekonomski prihvatljivog veka upotrebe;

38) imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi je pravno lice koje ima odobrenje ministra nadležnog za poslove građevinarstva za obavljanje zadataka nezavisne treće strane u postupku ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi građevinskog proizvoda u skladu sa srpskom tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom i koje je upisano u odgovarajući registar tih tela;

39) prijavljeno telo je imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi koje je prijavljeno Evropskoj komisiji i državama članicama Evropske unije kao nezavisna treća strana za obavljanje poslova ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi građevinskih proizvoda u skladu sa harmonizovanom tehničkom specifikacijom i upisano u odgovarajući registar tih tela koji vodi Evropska komisija („NANDO baza”);

40) građevinski proizvod je svaki proizvod ili sklop koji je proizveden i stavljen na tržište radi stalne ugradnje u objekte ili njihove delove i čije performanse imaju uticaj na performanse objekata u pogledu osnovnih zahteva za objekte.

Drugi pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu, a nisu definisani u stavu 1. ovog člana, imaju značenje utvrđeno propisima kojima se uređuje građenje, tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti, opšta bezbednost proizvoda, upravljanje hemikalijama, tržišni nadzor, akreditacija i standardizacija.

Primena zakona

Član 3.

Ovaj zakon primenjuje se na sve građevinske proizvode koji su razvrstani po sledećim oblastima građevinskih proizvoda:

- 1) prefabrikovani obični/laki/autoklavirani čelijasti betonski proizvodi;
- 2) vrata, prozori, prozorski kapci, ulazna vrata i srodni proizvodi;
- 3) membrane, uključujući one nanete u tečnom stanju i kompleti (za kontrolu vode i/ili vodene pare);
- 4) proizvodi za toplotnu izolaciju i izolacioni kompozitni kompleti/sistemi;
- 5) ležišta za konstrukcije i moždanici za konstrukcijske spojeve;
- 6) dimnjaci, dimnjački kanali i specifični proizvodi;
- 7) proizvodi od gipsa;
- 8) geotekstil, geomembrane i srodni proizvodi;
- 9) zid-zavese/oblaganje zidova/zaptivene staklene konstrukcije;
- 10) stabilna oprema za gašenje požara (proizvodi za detekciju požara/požarni alarm, instalacije za gašenje požara i proizvodi za kontrolu požara i dima i za prigušivanje eksplozije);
- 11) sanitarna oprema;
- 12) saobraćajna signalizacija: oprema puta;
- 13) proizvodi/elementi i pomoćna oprema od konstrukcijskog drveta;
- 14) ploče i elementi na bazi drveta;
- 15) cement, građevinski kreč i druga hidraulična veziva;
- 16) čelik za armiranje i čelik za prednaprezanje betona (i pomoćna oprema), oprema za naknadno prednaprezanje;
- 17) proizvodi za zidanje i srodni proizvodi, elementi za zidanje, malteri i pomoćna sredstva;
- 18) građevinski proizvodi za sisteme za otpadne vode;
- 19) podne obloge;
- 20) konstrukcioni proizvodi od metala i pomoćna oprema;
- 21) proizvodi za unutrašnju i spoljašnju završnu obradu zida i plafona i sklopovi unutrašnjih pregrada;
- 22) krovni pokrivači, svetlosne kupole, krovni prozori i pomoćni proizvodi i krovni sklopovi;
- 23) proizvodi za izgradnju puteva;
- 24) agregati;
- 25) građevinski lepkovi;
- 26) proizvodi srodni sa betonom, malterom i injekcionom smešom;
- 27) uređaji za grejanje prostora;
- 28) cevi, cisterne i pomoćna oprema koja nije u kontaktu sa vodom namenjenom za ljudsku upotrebu;

29) građevinski proizvodi u kontaktu sa vodom namenjeni za ljudsku upotrebu;

30) proizvodi od ravnog stakla, profilisanog stakla i staklenih blokova;

31) energetski, komandni i komunikacioni kablovi;

32) sredstva za zaptivanje spojnica;

33) proizvodi za pričvršćivanje;

34) sklopovi i elementi za izgradnju i prefabrikovani elementi;

35) proizvodi za zaustavljanje požara, sprečavanje širenja požara i zaštitu od požara i proizvodi za usporavanje požara.

Ako tehnički i drugi zahtevi za građevinske proizvode iz stava 1. ovog člana nisu utvrđeni srpskom tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom, na te građevinske proizvode primenjuju se odredbe propisa kojim se uređuje opšta bezbednost proizvoda i propisa kojim se uređuje zaštita potrošača.

Upotreba građevinskih proizvoda, ugradnja i performanse koje mora da ima građevinski proizvod u odnosu na njegove bitne karakteristike uređuju se tehničkim propisima kojima se uređuje izgradnja objekata i drugim propisima kojima se uređuju pitanja koja utiču na ispunjavanje osnovnih zahteva za objekte.

Metode koje se koriste u propisivanju zahteva za objekte, kao i propisi koji se odnose na bitne karakteristike građevinskih proizvoda i druga pitanja koja se odnose na oblast građevinskih proizvoda moraju biti u skladu sa srpskim standardima kojima su preuzeti harmonizovani standardi.

Supsidijarna primena propisa

Član 4.

Na sva pitanja postupka koja nisu uređena ovim zakonom, primenjuju se odredbe zakona kojima je uređen opšti upravni postupak.

II. USLOVI ZA STAVLJANJE NA TRŽIŠTE ILI ČINJENJE DOSTUPNIM GRAĐEVINSKIH PROIZVODA NA TRŽIŠTU I BITNE KARAKTERISTIKE GRAĐEVINSKIH PROIZVODA

Uslovi za stavljanje na tržište ili činjenje dostupnim građevinskih proizvoda na tržištu

Član 5.

Građevinski proizvod se stavlja na tržište ili čini dostupnim na tržištu ako je usklađen sa tehničkim zahtevima utvrđenim srpskom tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom.

Na tržište se stavlja ili čini dostupnim na tržištu i građevinski proizvod koji je usklađen sa harmonizovanim standardom koji je identičan sa srpskim standardom kojim je preuzet harmonizovani standard koji se primenjuje u skladu sa ovim zakonom.

Za građevinski proizvod za koji uslovi za stavljanje na tržište ili činjenje dostupnim na tržištu nisu propisani domaćim tehničkim propisom, važi dokument o sprovedenom ocenjivanju i verifikaciji stalnosti performansi koji je izdat od strane prijavljenog tela.

Odredba stava 3. ovog člana ne primenjuje se na građevinski proizvod za koji je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita života i zdravlja ljudi, odnosno zaštita

životne sredine ili zaštita kulturnih dobara, utvrđen način stavljanja u promet i može se ugraditi u objekte ili njihove delove u skladu sa tim propisom.

Bitne karakteristike građevinskih proizvoda

Član 6.

Osnovu za pripremu srpskih tehničkih specifikacija i tehničkih propisa čine osnovni zahtevi za objekte.

Građevinski proizvod koji je proizveden i stavljen na tržište radi stalne ugradnje u objekte ili delove objekta mora da ima performanse u vezi sa njegovim bitnim karakteristikama koje imaju uticaj na performanse objekta tokom uobičajenog održavanja i ekonomski prihvatljivog veka upotrebe objekta u pogledu sledećih osnovnih zahteva za objekte:

1) mehaničke otpornosti i stabilnosti, odnosno objekti moraju biti projektovani i izvedeni na način da opterećenja koja na njih deluju tokom izgradnje i upotrebe ne dovode do:

- (1) rušenja čitavog objekta ili nekog njegovog dela;
- (2) deformacija većih od dopuštenih;
- (3) oštećenja drugih delova objekta, instalacija ili instalirane opreme kao rezultat velikih deformacija noseće konstrukcije;
- (4) oštećenja usled događaja u obimu koji je nesrazmeran izvornom uzroku;

2) bezbednosti u slučaju požara, odnosno objekti moraju biti projektovani i izvedeni na takav način da u slučaju izbijanja požara:

- (1) nosivost konstrukcije može biti očuvana tokom određenog perioda;
- (2) nastajanje i širenje požara i dima u objektu bude ograničeno;
- (3) širenje požara na susedne objekte bude ograničeno;
- (4) korisnici mogu da napuste objekte ili mogu biti spaseni na drugi način;
- (5) bude uzeta u obzir bezbednost spasilačkih timova;

3) higijene, zdravlja i životne sredine, odnosno objekti moraju biti projektovani i izvedeni na takav način da, tokom svog životnog ciklusa, ne predstavljaju pretnju po higijenu ili zdravlje i bezbednost radnika, korisnika ili suseda, niti imaju prekomerno veliki uticaj, tokom svog čitavog životnog ciklusa, na kvalitet životne sredine ili na klimu tokom izgradnje, upotrebe i rušenja, naročito kao rezultat:

- (1) ispuštanja otrovnih gasova;
- (2) emisije opasnih materija, isparljivih organskih jedinjenja, gasova s efektom staklene bašte ili opasnih čestica u unutrašnji ili spoljašnji vazduh;
- (3) emisije opasnog zračenja;
- (4) ispuštanja opasnih materija u podzemne vode, morske vode, površinske vode ili tlo;
- (5) ispuštanja opasnih materija u vodu za piće ili materija koje imaju drugi negativan uticaj na vodu za piće;
- (6) neispravnog otpuštanja otpadnih voda, emisije dimnih gasova ili neispravnog odlaganja čvrstog ili tečnog otpada;
- (7) vlage u delovima objekta ili na površinama u objektu;

4) bezbednosti i pristupačnosti prilikom upotrebe, odnosno objekti moraju biti projektovani i izvedeni na takav način da ne predstavljaju neprihvatljive rizike od nezgoda ili oštećenja tokom upotrebe ili funkcionisanja kao što su klizanje, padanje, sudar, opekotine, električni udar, povrede od eksplozije i provale. Objekti moraju biti projektovani i izvedeni uzimajući naročito u obzir pristupačnost i upotrebu za osobe sa invaliditetom;

5) zaštite od buke, odnosno objekti moraju biti projektovani i izvedeni na takav način da se buka koju opažaju korisnici ili ljudi u blizini održava na nivou na kome nije ugroženo njihovo zdravlje i pri kojoj mogu da spavaju, da se odmaraju i rade pod zadovoljavajućim uslovima;

6) uštede energije i zadržavanja toplote, odnosno objekti i njihove instalacije za grejanje, hlađenje, osvetljenje i ventilaciju moraju biti projektovani i izvedeni na način da količina energije koju zahtevaju tokom korišćenja bude niska, kada se uzmu u obzir korisnici i klimatski uslovi lokacije. Objekti, takođe, moraju biti energetski efikasni, uz korišćenje što je moguće manje energije tokom izgradnje i rušenja;

7) održivog korišćenja prirodnih resursa, odnosno objekti moraju biti projektovani, izvedeni i srušeni na takav način da je upotreba prirodnih resursa održiva, a naročito da se obezbedi:

(1) ponovna upotreba ili mogućnost reciklaže objekata, njegovih materijala i delova nakon rušenja;

(2) trajnost objekta;

(3) korišćenje sirovina i sekundarnih materijala u objektu, koji su pogodni za životnu sredinu.

Bitne karakteristike građevinskih proizvoda u vezi sa osnovnim zahtevima za objekte utvrđuju se srpskim tehničkim specifikacijama i tehničkim propisima.

Slučajevi bitnih karakteristika kada nije neophodno upućivanje na odgovarajuću tehničku specifikaciju ili tehnički propis su:

1) reakcija na požar;

2) otpornost na požar;

3) performanse pri spoljašnjem požaru;

4) apsorpcija buke;

5) emisija opasnih materija.

Ministar nadležan za poslove građevinarstva propisuje bitne karakteristike za koje proizvođač navodi performanse građevinskog proizvoda prilikom njegovog stavljanja na tržište, a po potrebi i bitne karakteristike u vezi sa njihovim predviđenim upotrebama, za familije građevinskih proizvoda obuhvaćene srpskim standardom kojim je preuzet harmonizovani standard koji se primenjuje u skladu sa ovim zakonom.

Tehničkim propisom iz stava 5. ovog člana, mogu biti utvrđene i granične vrednosti performansi u vezi sa bitnim karakteristikama koje je potrebno navesti.

III. DEKLARACIJA O PERFORMANSAMA I ZNAK USAGLAŠENOSTI

Deklaracija o performansama

Član 7.

Za građevinske proizvode usaglašene sa zahtevima utvrđenim srpskom tehničkom specifikacijom i građevinske proizvode usaglašene sa zahtevima utvrđenim tehničkim propisom i ovim zakonom, proizvođač sačinjava deklaraciju o

performansama građevinskog proizvoda u vezi sa bitnim karakteristikama (u daljem tekstu: deklaracija o performansama), na srpskom jeziku, pre stavljanja tog proizvoda na tržište.

Za građevinski proizvod iz stava 1. ovog člana, informacije o njegovim performansama u vezi sa bitnim karakteristikama, utvrđenim u odgovarajućoj srpskoj tehničkoj specifikaciji ili tehničkom propisu, mogu biti date ako su navedene u deklaraciji o performansama, osim u slučajevima kada u skladu sa članom 8. ovog zakona nije sačinjena deklaracija o performansama.

Sačinjavanjem deklaracije o performansama, proizvođač preuzima odgovornost za usaglašenost građevinskog proizvoda sa performansama navedenim u deklaraciji o performansama.

Deklaracija o performansama koju je izradio proizvođač smatra se pouzdanom i tačnom.

Izuzeci od obaveze sačinjavanja deklaracije o performansama

Član 8.

Proizvođač nije u obavezi da sačini deklaraciju o performansama iz člana 7. stav 1. ovog zakona prilikom stavljanja građevinskog proizvoda na tržište, kada je:

1) građevinski proizvod proizveden pojedinačno ili po narudžbini u nserijskoj proizvodnji i ugrađen u jedinstveno prepoznatljiv objekat od strane proizvođača koji je odgovoran i za bezbednu ugradnju građevinskog proizvoda u objekat, u skladu sa odgovarajućim posebnim propisima, pri čemu odgovornost za građevinski proizvod i njegovu bezbednu ugradnju proizvođač potvrđuje pisanom izjavom, koju odgovorni izvođač radova evidentira u građevinski dnevnik;

2) građevinski proizvod proizveden na gradilištu radi ugradnje u objekat, u skladu sa odgovarajućim tehničkim propisima i za čiju proizvodnju odgovornost snosi odgovorni izvođač radova;

3) građevinski proizvod proizveden na tradicionalan način ili na način koji je primeren očuvanju nasleđa ili u neindustrijskom procesu zbog odgovarajuće revitalizacije objekata koji su zvanično zaštićeni kao deo utvrđene zaštićene okoline ili zbog njihove posebne arhitektonske ili istorijske vrednosti, a u skladu sa odgovarajućim propisima kojima je uređena zaštita kulturnih dobara, pri čemu odgovornost za građevinski proizvod i njegovu bezbednu ugradnju proizvođač potvrđuje pisanom izjavom, koju odgovorni izvođač radova evidentira u građevinski dnevnik.

Izuzetak od obaveze sačinjavanja deklaracije o performansama odnosi se i na građevinski proizvod nastao rušenjem objekta i pripremljen za ponovnu upotrebu u objektu iz stava 1. tačka 3) ovog člana.

Odredbe iz stava 1. ovog člana ne primenjuju se ako u Republici Srbiji postoji tehnički propis kojim se zahteva deklaracija o performansama građevinskog proizvoda iz stava 1. tač. 1), 2) ili 3) ovog člana, koji se čini dostupnim na tržištu.

Sadržina deklaracije o performansama

Član 9.

Deklaracijom o performansama iz člana 7. stav 1. ovog zakona iskazuju se performanse građevinskog proizvoda u vezi sa njegovim bitnim karakteristikama, utvrđenim odgovarajućim srpskim standardom sa spiska srpskih standarda kojima su preuzeti harmonizovani standardi koji se primenjuju u skladu sa ovim zakonom, srpskim standardom na koji se poziva tehnički propis, tehničkim propisom ili srpskom tehničkom ocenom koja je za njega izdata.

Deklaracija o performansama sadrži, naročito:

- 1) naziv i/ili oznaku tipa građevinskog proizvoda za koji se sačinjava deklaracija o performansama;
- 2) sistem ili sisteme ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi građevinskog proizvoda, utvrđene odgovarajućom srpskom tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom;
- 3) kada je to odgovarajuće, oznaku i godinu objavljivanja srpskog standarda kojim je preuzet harmonizovani standard koji se primenjuje u skladu sa ovim zakonom, oznaku i godinu objavljivanja srpskog standarda na koji se poziva tehnički propis, naziv tehničkog propisa i broj službenog glasila u kom je tehnički propis objavljen ili broj i datum izdavanja srpske tehničke ocene koja je korišćena za ocenjivanje svake bitne karakteristike i broj i datum objavljivanja srpskog dokumenta za ocenjivanje;
- 4) kada je odgovarajuće, referentni broj korišćene odgovarajuće specifične tehničke dokumentacije i zahteve sa kojima je proizvođač potvrdio da je građevinski proizvod usaglašen;
- 5) predviđenu upotrebu ili upotrebe građevinskog proizvoda u skladu sa odgovarajućom srpskom tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom;
- 6) spisak bitnih karakteristika građevinskog proizvoda, kako je utvrđeno odgovarajućom srpskom tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom za navedenu predviđenu upotrebu ili upotrebe;
- 7) performanse najmanje jedne bitne karakteristike građevinskog proizvoda koja je od značaja za navedenu predviđenu upotrebu ili upotrebe;
- 8) kada je to odgovarajuće, performanse građevinskog proizvoda, prema nivoima, klasama ili opisno, i ako je potrebno, na osnovu proračuna u vezi sa njegovim bitnim karakteristikama utvrđenim u skladu sa članom 6. stav 5. ovog zakona;
- 9) performanse bitnih karakteristika građevinskog proizvoda koje se odnose na predviđenu upotrebu ili upotrebe, u skladu sa odgovarajućom srpskom tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom kojim je predviđena upotreba građevinskog proizvoda;
- 10) slova „NPD” (performansa nije utvrđena) za navedene bitne karakteristike građevinskog proizvoda za koje performanse nisu navedene;
- 11) kada je za građevinski proizvod izdata srpska tehnička ocena, performanse građevinskog proizvoda u vezi sa svim njegovim bitnim karakteristikama sadržanim u odgovarajućoj srpskoj tehničkoj oceni, prema nivoima, klasama ili opisno.

Ministar nadležan za poslove građevinarstva bliže propisuje sadržinu i način izrade deklaracije o performansama.

Deklaraciju o performansama iz člana 7. stav 1. ovog zakona prate i informacije utvrđene propisom kojim se uređuje stavljanje u promet hemikalija, kao informacije o bezbednosti koje su deo tehničkih uputstava.

Forma i dostavljanje deklaracije o performansama i tehnička uputstva

Član 10.

Svaki građevinski proizvod koji se čini dostupnim na tržištu prati primerak deklaracije o performansama u pisanoj formi ili elektronskoj formi.

Ako se isporučuje serija istog građevinskog proizvoda, ona može biti praćena jednim primerkom deklaracije o performansama u pisanoj formi ili elektronskoj formi.

Ako je primerak deklaracije o performansama dostavljen samo u elektronskoj formi, na zahtev primaoca primerak deklaracije o performansama građevinskog proizvoda dostavlja se i u pisanoj formi.

Privredni subjekt objavljuje deklaraciju o performansama iz člana 7. stav 1. ovog zakona na internet stranici ukoliko:

1) je obezbedio da se sadržina deklaracije o performansama ne menja nakon objavljivanja na internet stranici;

2) je obezbedio da se internet stranica na kojoj je objavljena deklaracija o performansama prati i održava tako da strana i deklaracija o performansama primaocima građevinskih proizvoda budu stalno na raspolaganju;

3) se primaocima građevinskih proizvoda omogući pristup deklaraciji o performansama bez naknade u periodu od deset godina nakon stavljanja građevinskog proizvoda na tržište ili tokom drugog takvog razdoblja koje se može utvrditi u skladu sa posebnim propisima;

4) su primaocima građevinskih proizvoda osigurana uputstva za pristup internet stranici i deklaraciji o performansama koje su sastavljene za takve proizvode dostupnim na navedenim internet stranicama.

Tehnička uputstva dostavljaju se uz svaki građevinski proizvod koji se čini dostupnim na tržištu. Ako se dva ili više istih građevinskih proizvoda isporučuju odjednom, tehnička uputstva prate svako pojedinačno pakovanje.

Kod isporuke građevinskog proizvoda u rasutom stanju, tehnička uputstva prate svaku pojedinačnu isporuku.

Tehnička uputstva naročito sadrže informacije o bezbednosti, podatke značajne za čuvanje, transport, ugradnju i upotrebu građevinskog proizvoda na srpskom jeziku.

U tehničkim uputstvima navodi se rok do kojeg se građevinski proizvod može ugraditi, odnosno da taj rok nije ograničen.

Uz pisani tekst, tehnička uputstva mogu da sadrže i crteže i ilustracije.

Proizvođač osigurava da je svaki pojedinačni proizvod ili serija istog proizvoda koji stavlja na tržište povezan s određenom deklaracijom o performansama, i to pomoću jedinstvene identifikacione oznake vrste i/ili tipa proizvoda.

Stavljanje znaka usaglašenosti

Član 11.

Srpski znak usaglašenosti stavlja se na one građevinske proizvode za koje je proizvođač sačinio deklaraciju o performansama u skladu sa čl. 7. i 9. ovog zakona.

Ako proizvođač nije sačinio deklaraciju o performansama u skladu sa čl. 7. i 9. ovog zakona na građevinski proizvod ne može biti stavljen srpski znak usaglašenosti.

Proizvođač koji stavi ili ako se u njegovo ime stavi srpski znak usaglašenosti, na taj način potvrđuje da preuzima odgovornost za usaglašenost tog građevinskog proizvoda sa performansama navedenim u deklaraciji o performansama, kao i usklađenost sa svim zahtevima utvrđenim ovim zakonom i drugim propisima kojima se predviđa stavljanje srpskog znaka usaglašenosti na građevinske proizvode.

Za građevinski proizvod čiji su zahtevi utvrđeni srpskom tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom, srpski znak usaglašenosti je jedini znak kojim se potvrđuje usaglašenost tog građevinskog proizvoda sa performansama navedenim u deklaraciji o performansama u vezi sa bitnim karakteristikama utvrđenim srpskim standardom sa spiska srpskih standarda kojima su preuzeti harmonizovani standardi koji se primenjuju u skladu sa ovim zakonom, srpskim standardom na koji se poziva tehnički propis, tehničkim propisom ili srpskom tehničkom ocenom koja je za njega izdata.

Znakovi usaglašenosti stavljeni u skladu sa tehničkim propisima kojima su utvrđeni zahtevi za stavljanje znaka usaglašenosti, smatraju se znakovima usaglašenosti u smislu ovog zakona.

Upotreba građevinskih proizvoda koji nose srpski znak usaglašenosti ne može da bude onemogućena uslovima koje određuju imaoци javnih ovlašćenja kada performanse navedene u deklaraciji o performansama zadovoljavaju zahteve za odgovarajuću upotrebu.

Znak CE stavlja se na građevinski proizvod za koji je proizvođač sačinio deklaraciju o performansama, u skladu sa posebnim propisom, kojom je potvrđena njegova usaglašenost sa harmonizovanim standardom ili sa evropskom tehničkom ocenom koja je za njega izdata uz sadržaj napisan na srpskom jeziku.

Način stavljanja srpskog znaka usaglašenosti

Član 12.

Srpski znak usaglašenosti stavlja se na građevinski proizvod tako da bude vidljiv, čitljiv i neizbrisiv. Ako zbog prirode proizvoda nije moguće ili opravdano staviti srpski znak usaglašenosti na građevinski proizvod ili na etiketu pričvršćenu na građevinski proizvod, srpski znak usaglašenosti se stavlja na ambalažu ili na dokumentaciju koja prati građevinski proizvod.

Uz srpski znak usaglašenosti navode se dve poslednje cifre godine u kojoj je prvi put stavljen znak usaglašenosti, ime i registrovana adresa proizvođača ili identifikaciona oznaka koja omogućava laku i nedvosmislenu identifikaciju imena i adrese proizvođača, jedinstveni identifikacioni kod tipa proizvoda, referentni broj deklaracije o performansama, nivo ili klasa performansi navedenih u deklaraciji o performansama, upućivanje na primenjenu srpsku tehničku specifikaciju ili tehnički propis, identifikacioni broj imenovanog tela koje je sprovelo ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi, i ako je primenljivo, predviđena upotreba koja je utvrđena u primenjenoj srpskoj tehničkoj specifikaciji ili tehničkom propisu.

Srpski znak usaglašenosti stavlja se na građevinski proizvod pre njegovog stavljanja na tržište Republike Srbije. Može biti praćen piktogramom ili drugim znakom koji jasno označava poseban rizik ili upotrebu.

Na znak usaglašenosti koji se stavlja na građevinski proizvod primenjuju se opšta načela koja se odnose na znak usaglašenosti propisana zakonom kojim se uređuje tržišni nadzor.

Shodna primena

Član 13.

Na pitanja koja se odnose na oblik i izgled srpskog znaka usaglašenosti, koji se stavlja na građevinski proizvod, shodno se primenjuju odredbe propisa kojima se uređuje način stavljanja, kao i oblik, izgled i sadržina znaka usaglašenosti.

IV. OBAVEZE PRIVREDNIH SUBJEKATA

Obaveze proizvođača

Član 14.

Proizvođač građevinskog proizvoda (u daljem tekstu: proizvođač), sačinjava deklaraciju o performansama u skladu sa čl. 7. i 9. ovog zakona i stavlja srpski znak usaglašenosti u skladu sa čl. 11. i 12. ovog zakona.

Proizvođač, kao osnov za izradu deklaracije o performansama, izrađuje tehničku dokumentaciju za građevinski proizvod (u daljem tekstu: tehnička dokumentacija), koja sadrži sve relevantne elemente u vezi sa zahtevanim sistemom ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi.

Proizvođač čuva tehničku dokumentaciju i deklaraciju o performansama tokom perioda od deset godina nakon stavljanja građevinskog proizvoda na tržište.

Ministar nadležan za poslove građevinarstva donosi tehnički propis, kojim može biti izmenjen period iz stava 3. ovog člana za pojedine familije građevinskih proizvoda na osnovu očekivanog veka trajanja ili uloge koju građevinski proizvod ima u objektu.

Proizvođač obezbeđuje uspostavljanje postupaka kojima se osigurava da serijska proizvodnja građevinskog proizvoda zadržava performanse navedene u deklaraciji o performansama, uzimajući u obzir eventualne nastale promene u tipu proizvoda odnosno tehničkoj dokumentaciji ili u odgovarajućim srpskim tehničkim specifikacijama ili tehničkom propisu.

U cilju obezbeđivanja tačnosti, pouzdanosti i postojanosti performansi građevinskog proizvoda navedenih u deklaraciji o performansama, proizvođač obavlja ispitivanje uzoraka građevinskog proizvoda koji je stavljen na tržište ili učinjen dostupnim na tržištu, proverava da li ima reklamacija, neusaglašenih i opozvanih građevinskih proizvoda i vodi evidenciju reklamacija, neusaglašenih i opozvanih građevinskih proizvoda i o tome obaveštava distributere.

Proizvođač obezbeđuje da njegovi građevinski proizvodi imaju broj tipa, serijski broj ili broj partije, šarže ili drugi element kojim se omogućava njihova identifikacija ili, ako to nije moguće zbog dimenzija ili prirode proizvoda, potrebne elemente naznačava na ambalaži ili u dokumentaciji koja prati građevinski proizvod.

Proizvođač navodi na građevinskom proizvodu odnosno, na njegovoj ambalaži ili u dokumentaciji koja prati građevinski proizvod, svoje ime, registrovan trgovački naziv ili registrovani žig i adresu. Adresa ukazuje na jedinstveno mesto na kojem je moguće stupiti u kontakt s proizvođačem.

Kada se građevinski proizvod čini dostupnim na tržištu, proizvođač obezbeđuje da proizvod prate tehnička uputstva iz člana 10. stav 5. ovog zakona, na srpskom jeziku.

Proizvođač koji ima razloga da sumnja da je građevinski proizvod koji je stavio na tržište usaglašen sa deklaracijom o performansama ili usklađen sa drugim zahtevima iz ovog zakona, dužan je da odmah preduzme neophodne korektivne radnje kako bi usaglasio taj građevinski proizvod sa deklaracijom o performansama, odnosno taj građevinski proizvod povukao sa tržišta ili opozvao.

Ako građevinski proizvod iz stava 10. ovog člana predstavlja rizik, proizvođač je dužan da odmah o tome obavesti nadležne organe tržišnog nadzora, pružajući potrebne informacije, naročito u pogledu neusklađenosti i svih preduzetih korektivnih radnji.

Na obrazloženi zahtev nadležnog organa tržišnog nadzora, proizvođač pruža sve potrebne informacije i dokumentaciju neophodnu za dokazivanje usaglašenosti građevinskog proizvoda sa deklaracijom o performansama i usklađenosti sa drugim zahtevima iz ovog zakona, na srpskom jeziku.

Proizvođač je dužan da, na zahtev nadležnog organa tržišnog nadzora, saraduje u svakoj aktivnosti koja se preduzima u cilju uklanjanja rizika koji predstavlja građevinski proizvod koji je stavio na tržište.

Zastupnik

Član 15.

Proizvođač može da ovlasti zastupnika pisanim ovlašćenjem da obavlja najmanje sledeće poslove:

1) stavlja na raspolaganje nadležnim organima tržišnog nadzora deklaraciju o performansama i tehničku dokumentaciju tokom perioda iz člana 14. st. 3. i 4. ovog zakona;

2) na obrazloženi zahtev nadležnog organa tržišnog nadzora, pruža tom organu sve informacije i dokumentaciju neophodnu za dokazivanje usaglašenosti građevinskog proizvoda sa deklaracijom o performansama i usklađenosti sa drugim važećim zahtevima iz ovog zakona;

3) saraduje sa nadležnim organima tržišnog nadzora, na njihov zahtev, u svakoj aktivnosti koja se preduzima radi uklanjanja rizika koji predstavljaju građevinski proizvodi obuhvaćeni ovlašćenjem zastupnika.

Na osnovu ovlašćenja iz stava 1. ovog člana, zastupnik može obavljati i druge poslove, osim posla izrade tehničke dokumentacije.

Obaveze uvoznika

Član 16.

Uvoznik stavlja na tržište Republike Srbije samo građevinske proizvode koji su usklađeni sa zahtevima utvrđenim ovim zakonom.

Uvoznik je dužan da pre stavljanja građevinskog proizvoda na tržište Republike Srbije, obezbedi da je:

1) proizvođač sproveo ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi;

2) proizvođač izradio tehničku dokumentaciju utvrđenu članom 14. stav 2. ovog zakona;

3) proizvođač izradio deklaraciju o performansama u skladu sa čl. 7. i 9. ovog zakona;

4) na građevinski proizvod, kada je propisano, stavljen srpski znak usaglašenosti;

5) građevinski proizvod praćen dokumentacijom i tehničkim uputstvima na srpskom jeziku, koji su propisani ovim zakonom;

6) proizvođač ispunio zahteve utvrđene članom 14. st. 7. i 8. ovog zakona.

Uvoznik koji ima razloga da sumnja da je građevinski proizvod usaglašen sa deklaracijom o performansama ili usklađen sa drugim zahtevima iz ovog zakona, ne može taj građevinski proizvod da stavi na tržište, sve dok ne bude usaglašen sa pratećom deklaracijom o performansama i usklađen sa drugim zahtevima utvrđenim ovim zakonom ili dok deklaracija o performansama ne bude ispravljena.

Ako građevinski proizvod iz stava 3. ovog člana predstavlja rizik, uvoznik je dužan da o tome obavesti proizvođača i nadležni organ tržišnog nadzora.

Uvoznik je dužan da naznači svoje ime, registrovan trgovački naziv ili registrovani žig i svoju adresu za kontakt na građevinskom proizvodu ili, ako to nije moguće, potrebne elemente naznačava na ambalaži građevinskog proizvoda ili u dokumentaciji koja prati građevinski proizvod.

Kada se građevinski proizvod čini dostupnim na tržištu, uvoznik je dužan da obezbedi da građevinski proizvod prate tehnička uputstva na srpskom jeziku.

Uvoznik obezbeđuje da uslovi skladištenja ili prevoza građevinskog proizvoda ne ugrožavaju njegovu usaglašenost sa deklaracijom o performansama i usklađenost sa drugim zahtevima iz ovog zakona za građevinski proizvod u periodu u kom je odgovoran.

U cilju obezbeđivanja tačnosti, pouzdanosti i postojanosti performansi građevinskog proizvoda navedenih u deklaraciji o performansama, uvoznik obavlja ispitivanje uzoraka građevinskog proizvoda koji je stavljen na tržište ili učinjen dostupnim na tržištu, proverava da li ima reklamacija, neusaglašenih i opozvanih građevinskih proizvoda, i ako ih ima vodi evidenciju reklamacija, neusaglašenih proizvoda i opozvanih proizvoda i o tome obaveštava distributere.

Uvoznik koji ima razloga da sumnja da je građevinski proizvod koji je stavio na tržište usaglašen sa deklaracijom o performansama ili usklađen sa drugim zahtevima utvrđenim ovim zakonom, dužan je da odmah preduzme neophodne korektivne radnje kako bi usaglasio taj građevinski proizvod sa deklaracijom o performansama, odnosno taj građevinski proizvod povukao sa tržišta ili opozvao.

Ako građevinski proizvod iz stava 9. ovog člana predstavlja rizik, uvoznik je dužan da odmah o tome obavesti nadležne organe tržišnog nadzora, pružajući potrebne informacije, naročito u pogledu neusklađenosti i preduzetih korektivnih radnji.

Uvoznik je dužan da u periodu iz člana 14. st. 3. i 4. ovog zakona, stavi na raspolaganje primerak deklaracije o performansama nadležnom organu tržišnog nadzora i obezbedi da tehnička dokumentacija bude dostupna organu tržišnog nadzora na njihov zahtev.

Na obrazloženi zahtev nadležnog organa tržišnog nadzora uvoznik je dužan da pruži sve informacije i dokumentaciju neophodnu za dokazivanje usaglašenosti građevinskog proizvoda sa deklaracijom o performansama i usklađenosti sa drugim zahtevima iz ovog zakona, na srpskom jeziku.

Uvoznik je dužan da, na zahtev nadležnog organa tržišnog nadzora, saraduje sa organom tržišnog nadzora, u svakoj aktivnosti koja se preduzima radi otklanjanja rizika koji predstavlja građevinski proizvod koji je stavio na tržište.

Obaveze distributera

Član 17.

Distributer čini dostupnim na tržištu Republike Srbije građevinske proizvode koji su usklađeni sa zahtevima utvrđenim ovim zakonom.

Distributer je dužan da pre nego što učini dostupnim građevinski proizvod na tržištu Republike Srbije, obezbedi da je:

- 1) na građevinski proizvod, kada je propisano, stavljen srpski znak usaglašenosti;
- 2) građevinski proizvod praćen dokumentacijom i tehničkim uputstvima na srpskom jeziku, koji su propisani ovim zakonom;

3) proizvođač i uvoznik ispunio zahteve propisane članom 14. st. 7. i 8, odnosno članom 16. stav 5. ovog zakona;

4) postupljeno u skladu sa članom 10. stav 5. ovog zakona.

Distributer koji ima razloga da sumnja da je građevinski proizvod usaglašen sa deklaracijom o performansama ili usklađen sa drugim zahtevima iz ovog zakona, ne može taj građevinski proizvod da učini dostupnim na tržištu do trenutka usaglašavanja građevinskog proizvoda sa pratećom deklaracijom o performansama i usklađivanja sa drugim zahtevima utvrđenim ovim zakonom ili do trenutka ispravljanja deklaracije o performansama.

Ako građevinski proizvod iz stava 3. ovog člana predstavlja rizik, distributer je dužan da o tome obavesti proizvođača ili uvoznika i nadležni organ tržišnog nadzora.

U periodu u kom je distributer odgovoran za građevinski proizvod, on obezbeđuje da uslovi skladištenja ili prevoza građevinskog proizvoda ne ugrožavaju njegovu usaglašenost sa deklaracijom o performansama i usklađenost sa drugim zahtevima iz ovog zakona.

Distributer koji ima razloga da sumnja da je građevinski proizvod koji je učinio dostupnim na tržištu usaglašen sa deklaracijom o performansama ili usklađen sa drugim zahtevima utvrđenim ovim zakonom, dužan je da odmah preduzme neophodne korektivne radnje kako bi usaglasio taj građevinski proizvod, odnosno taj građevinski proizvod povukao sa tržišta ili opozvao.

Ako građevinski proizvod iz stava 6. ovog člana predstavlja rizik, distributer odmah o tome obaveštava nadležne organe tržišnog nadzora, pružajući potrebne informacije, naročito u pogledu neusklađenosti i svim preduzetim korektivnim merama.

Na obrazloženi zahtev nadležnog organa tržišnog nadzora distributer je dužan da, pruži sve informacije i dokumentaciju neophodnu za dokazivanje usaglašenosti građevinskog proizvoda sa deklaracijom o performansama i usklađenosti sa drugim zahtevima iz ovog zakona, na srpskom jeziku.

Distributer, na zahtev nadležnog organa tržišnog nadzora, saraduje sa organom tržišnog nadzora u svakoj aktivnosti koja se preduzima radi otklanjanja rizika koji predstavljaju građevinski proizvodi koje je učinio dostupnim na tržištu.

Slučajevi u kojima prava i obaveze proizvođača preuzima uvoznik ili distributer

Član 18.

Uvoznik ili distributer ima prava i obaveze proizvođača propisane članom 14. ovog zakona ako stavlja građevinski proizvod na tržište pod svojim imenom ili žigom ili menja građevinski proizvod koji je već stavljen na tržište na način koji može uticati na njegovu usaglašenost sa deklaracijom o performansama.

Identifikacija privrednih subjekata

Član 19.

Tokom perioda iz člana 14. st. 3. i 4. ovog zakona, privredni subjekti dužni su da, na zahtev nadležnog organa tržišnog nadzora, pružaju podatke radi identifikacije privrednog subjekta koji im je isporučio građevinski proizvod, kao i podatke radi identifikacije privrednog subjekta kome je taj privredni subjekat isporučio građevinski proizvod.

V. TEHNIČKI PROPISI ZA GRAĐEVINSKE PROIZVODE I SRPSKE TEHNIČKE SPECIFIKACIJE

Tehnički propisi i srpski standardi

Član 20.

Tehničkim propisom i/ili srpskim standardom na koji se poziva tehnički propis obezbeđuju se metode i kriterijumi za ocenjivanje performansi građevinskih proizvoda u vezi sa njihovim bitnim karakteristikama.

Tehničkim propisom ili srpskim standardom na koji se poziva tehnički propis može se utvrditi i predviđena upotreba građevinskog proizvoda.

Za ocenjivanje performansi građevinskih proizvoda koje se odnose na njihove bitne karakteristike tehničkim propisom ili srpskim standardom na koji se poziva tehnički propis mogu se utvrditi manje zahtevne metode od metode ispitivanja, pod uslovom da se na taj način ne ugrožava tačnost, pouzdanost ili postojanost rezultata.

Tehnički propis ili srpski standard na koji se poziva tehnički propis utvrđuje odgovarajuću fabričku kontrolu proizvodnje kojom se uzimaju u obzir posebni uslovi proizvodnog procesa za građevinski proizvod na koji se odnosi.

Tehnički propis ili srpski standard na koji se poziva tehnički propis utvrđuje tehničke detalje neophodne za sprovođenje sistema ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi građevinskog proizvoda na koji se odnosi.

Ovlašćenje za donošenje tehničkih propisa

Član 21.

Ministar nadležan za poslove građevinarstva donosi tehničke propise koji se odnose na građevinske proizvode.

Ministar nadležan za poslove građevinarstva propisom sastavlja spisak srpskih standarda kojima su preuzeti harmonizovani standardi koji se primenjuju u skladu sa ovim zakonom (u daljem tekstu: Spisak 1) i spisak donetih srpskih dokumenata za ocenjivanje (u daljem tekstu: Spisak 2), sa utvrđenim datumom početka njihove primene.

Srpski standard sa Spiska 1 osnov je za izradu deklaracije o performansama za građevinski proizvod na koji se odnosi, počev od datuma početka njegove primene.

Srpski dokumenti za ocenjivanje

Član 22.

Za svaki građevinski proizvod koji nije obuhvaćen ili nije u potpunosti obuhvaćen harmonizovanim standardom, tehničkim propisom ili srpskim standardom i za koji performanse u vezi sa njegovim bitnim karakteristikama ne mogu biti u potpunosti ocenjene u skladu sa postojećim harmonizovanim standardom, tehničkim propisom ili srpskim standardom, na zahtev proizvođača za srpsku tehničku ocenu, telo za tehničko ocenjivanje sastavlja srpski dokument za ocenjivanje, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove građevinarstva, u slučajevima kada:

- 1) građevinski proizvod ne potpada u oblast primene nekog postojećeg harmonizovanog standarda, tehničkog propisa ili srpskog standarda;
- 2) metod ocenjivanja predviđen postojećim harmonizovanim standardom, tehničkim propisom ili srpskim standardom ne odgovara za ocenu nijedne bitne karakteristike tog građevinskog proizvoda ili

3) postojeći harmonizovani standard, tehnički propis ili srpski standard ne obezbeđuje nijednu metodu ocenjivanja u vezi sa najmanje jednom bitnom karakteristikom tog građevinskog proizvoda.

Ministar nadležan za poslove građevinarstva može koristiti srpske dokumente za ocenjivanje kao osnov za predlog nacionalnom telu za standardizaciju za donošenje srpskog standarda za proizvode iz stava 1. ovog člana.

Postupak izrade i donošenja srpskog dokumenta za ocenjivanje

Član 23.

Srpski dokument za ocenjivanje izrađuje se i donosi tako da:

- 1) je transparentan za proizvođača na koga se odnosi;
- 2) definiše odgovarajuće obavezne rokove za izradu u cilju izbegavanja neopravdanog kašnjenja;
- 3) na odgovarajući način uzima u obzir zaštitu poslovne tajne i poverljivosti;
- 4) omogućava odgovarajuće učešće ministarstva nadležnog za poslove građevinarstva;
- 5) je isplativ za proizvođača;
- 6) obezbeđuje dovoljan stepen koordinacije između tela za tehničko ocenjivanje koja su imenovana za proizvod na koji se srpski dokument za ocenjivanje odnosi.

Ministar nadležan za poslove građevinarstva bliže propisuje postupak izrade, način donošenja i sadržinu srpskog dokumenta za ocenjivanje.

Obaveze tela za tehničko ocenjivanje koje primi zahtev za srpsku tehničku ocenu

Član 24.

Telo za tehničko ocenjivanje koje primi zahtev za srpsku tehničku ocenu obaveštava proizvođača da li je građevinski proizvod obuhvaćen, u potpunosti ili delimično, harmonizovanim standardom, srpskim standardom ili tehničkim propisom na sledeći način:

- 1) kada je proizvod u potpunosti obuhvaćen harmonizovanim standardom, srpskim standardom ili tehničkim propisom, telo za tehničko ocenjivanje obaveštava proizvođača da srpska tehnička ocena ne može biti izdata;
- 2) kada je proizvod u potpunosti obuhvaćen srpskim dokumentom za ocenjivanje, telo za tehničko ocenjivanje obaveštava proizvođača da će dokument biti korišćen kao osnov za izdavanje srpske tehničke ocene;
- 3) kada proizvod nije obuhvaćen ili nije u potpunosti obuhvaćen ni jednim harmonizovanim standardom, srpskim standardom ili tehničkim propisom, telo za tehničko ocenjivanje primenjuje postupak propisan članom 23. ovog zakona.

U slučajevima iz tač. 2) i 3) stava 1. ovog člana, telo za tehničko ocenjivanje obaveštava ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva o sadržini zahteva i odgovarajućem sistemu ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi koji telo za tehničko ocenjivanje namerava da primeni na taj proizvod.

Objavljivanje srpskog dokumenta za ocenjivanje

Član 25.

Srpski dokument za ocenjivanje koji je izradilo telo za tehničko ocenjivanje dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove građevinarstva, koje:

- 1) obaveštava ministarstvo nadležno za prijavljivanje tehničkih propisa u skladu sa posebnim propisom;
- 2) daje saglasnost na sadržinu srpskog dokumenta za ocenjivanje;
- 3) objavljuje spisak izrađenih srpskih dokumenata za ocenjivanje u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Sadržina srpskog dokumenta za ocenjivanje

Član 26.

Srpski dokument za ocenjivanje sadrži naročito opšti opis predmetnog građevinskog proizvoda, spisak bitnih karakteristika od značaja za predviđenu upotrebu građevinskog proizvoda koju je predložio proizvođač i kako je usaglašeno između proizvođača i tela za tehničko ocenjivanje, kao i metode i kriterijume za ocenjivanje performansi građevinskog proizvoda u vezi sa njegovim bitnim karakteristikama.

Srpski dokument za ocenjivanje sadrži i glavne postavke/principe fabričke kontrole proizvodnje koji će se primenjivati, pri čemu se uzimaju u obzir uslovi proizvodnog procesa građevinskog proizvoda.

Ako performanse pojedinih bitnih karakteristika građevinskog proizvoda mogu na odgovarajući način biti ocenjene primenom metoda i kriterijuma koji su već utvrđeni u drugim tehničkim specifikacijama ili tehničkim propisima, postojeći metodi i kriterijumi za ocenjivanje se koriste pri izradi srpskog dokumenta za ocenjivanje.

Primedbe na srpski dokument za ocenjivanje

Član 27.

Ako zainteresovano lice na tržištu građevinskih proizvoda ili organ koji vrši nadzor nad primenom ovog zakona smatra da srpski dokument za ocenjivanje ne zadovoljava u potpunosti zahteve koje treba da ispuni u vezi sa osnovnim zahtevima za objekat, podnosi ministarstvu nadležnom za poslove građevinarstva primedbe, navodeći svoje argumente. Ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva, nakon razmatranja primedaba i savetovanja sa telom za tehničko ocenjivanje koje je izradilo, odnosno izrađuje srpski dokument za ocenjivanje, daje svoje mišljenje.

Ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva na osnovu mišljenja iz stava 1. ovog člana zadržava, zadržava uz ograničenje ili povlači upućivanja na srpske dokumente za ocenjivanje, odnosno objavljuje, ne objavljuje ili objavljuje uz ograničenje upućivanja na srpske dokumente za ocenjivanje u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva obaveštava telo za tehničko ocenjivanje koje je izradilo, odnosno izrađuje srpski dokument za ocenjivanje o odluci iz stava 2. ovog člana i, ako je potrebno, zahteva izmenu tog srpskog dokumenta za ocenjivanje u skladu sa mišljenjem iz stava 1. ovog člana.

Srpska tehnička ocena

Član 28.

Srpsku tehničku ocenu izdaje telo za tehničko ocenjivanje, na zahtev proizvođača, a na osnovu srpskog dokumenta za ocenjivanje utvrđenog u skladu sa ovim zakonom.

Srpska tehnička ocena obuhvata, prema nivoima, klasama ili opisno, performanse koje se navode za pojedine bitne karakteristike koje su usaglašene između proizvođača i tela za tehničko ocenjivanje koje je primilo zahtev za srpsku

tehničku ocenu za navedenu predviđenu upotrebu i tehničke detalje neophodne za sprovođenje sistema ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi.

Ministar nadležan za poslove građevinarstva bliže propisuje oblik i sadržinu srpske tehničke ocene.

Nivoi ili klase performansi

Član 29.

Tehničkim propisom ministar nadležan za poslove građevinarstva može da propiše nivoe ili klase performansi u vezi sa bitnim karakteristikama građevinskih proizvoda.

Ako nivoi ili klase performansi nisu propisani propisom iz stava 1. ovog člana, mogu biti utvrđeni srpskim standardom.

Sistemi ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi

Član 30.

Ocenjivanje i verifikacija stalnosti performansi građevinskog proizvoda u vezi sa njegovim bitnim karakteristikama sprovodi se u skladu sa jednim od sistema ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi: sistem 1+, sistem 1, sistem 2+, sistem 3 i sistem 4.

Radnje koje u okviru sistema ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi iz stava 1. ovog člana sprovodi proizvođač ili imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi su:

- 1) fabrička kontrola proizvodnje;
- 2) dalje ispitivanje uzoraka uzetih od strane proizvođača u proizvodnom pogonu u skladu sa propisanim planom ispitivanja;
- 3) ocenjivanje performansi građevinskog proizvoda sprovedeno na osnovu ispitivanja (uključujući uzorkovanje), proračuna, tabelarnih vrednosti ili opisne dokumentacije proizvoda;
- 4) početni pregled proizvodnog pogona i fabričke kontrole proizvodnje;
- 5) stalni nadzor, ocenjivanje i vrednovanje fabričke kontrole proizvodnje;
- 6) kontrolno ispitivanje uzoraka uzetih od strane imenovanog tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi u proizvodnom pogonu ili skladišnim prostorijama proizvođača.

U zavisnosti od sistema ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi koji se sprovodi, imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi može biti:

- 1) imenovano sertifikaciono telo za proizvod;
- 2) imenovano sertifikaciono telo za fabričku kontrolu proizvodnje ili
- 3) imenovana laboratorija.

U zavisnosti od sistema ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi koji se sprovodi, imenovano telo izrađuje dokument o sprovedenom ocenjivanju i verifikaciji stalnosti performansi, i to:

- 1) sertifikat o stalnosti performansi građevinskog proizvoda;
- 2) sertifikat o usaglašenosti fabričke kontrole proizvodnje ili
- 3) izveštaj o ispitivanju.

Ministar nadležan za poslove građevinarstva bliže propisuje način sprovođenja ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi, sisteme ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi, vrste tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi i sadržinu i vrste dokumenata o ocenjivanju i verifikaciji stalnosti performansi u zavisnosti od primenjenog sistema ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi utvrđenog tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom kojim je obuhvaćen građevinski proizvod.

Ministar nadležan za poslove građevinarstva tehničkim propisom može da propiše ili izmeni sistem ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi koji će se primenjivati na građevinski proizvod ili familiju građevinskih proizvoda obuhvaćenih srpskim standardom sa Spiska 1 ili bitne karakteristike građevinskog proizvoda, utvrđene srpskim standardom sa Spiska 1, uzimajući u obzir, naročito, uticaj na zdravlje i bezbednost ljudi i životnu sredinu.

Ministar nadležan za poslove građevinarstva propisuje sistem ili sisteme ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi koji će se primenjivati na građevinski proizvod ili familiju građevinskih proizvoda obuhvaćenih srpskim standardom na koji se poziva tehnički propis ili tehničkim propisom ili bitne karakteristike građevinskog proizvoda, utvrđene srpskim standardom na koji se poziva tehnički propis, uzimajući u obzir, naročito, uticaj na zdravlje i bezbednost ljudi i životnu sredinu.

VI. POJEDNOSTAVLJENI POSTUPCI

Upotreba odgovarajuće tehničke dokumentacije

Član 31.

Pri utvrđivanju tipa proizvoda, proizvođač može da zameni ispitivanje tipa ili proračune tipa odgovarajućom tehničkom dokumentacijom kojom se dokazuje da:

1) građevinski proizvod koji proizvođač stavlja na tržište postiže određen nivo ili klasu performansi, za jednu ili više bitnih karakteristika tog građevinskog proizvoda, bez ispitivanja ili proračuna ili bez dodatnih ispitivanja ili proračuna u skladu sa uslovima utvrđenim u odgovarajućem srpskom standardu sa Spiska 1;

2) građevinski proizvod, obuhvaćen srpskim standardom sa Spiska 1, koji proizvođač stavlja na tržište odgovara tipu proizvoda drugog građevinskog proizvoda koji je proizveo drugi proizvođač i koji je već ispitan u skladu sa odgovarajućim srpskim standardom kojim je preuzet harmonizovani standard, u kom slučaju proizvođač ima pravo da navede performanse koje odgovaraju svim ili pojedinim rezultatima ispitivanja tog drugog proizvoda. Proizvođač može da koristi rezultate ispitivanja koje je dobio neki drugi proizvođač samo nakon što dobije ovlašćenje od tog proizvođača koji ostaje odgovoran za tačnost, pouzdanost i postojanost tih rezultata ispitivanja ili

3) građevinski proizvod, koji proizvođač stavlja na tržište i koji je obuhvaćen srpskim standardom sa Spiska 1, predstavlja sistem sačinjen od delova koje proizvođač sklapa propisno prateći precizna uputstva koja je dao isporučilac takvog sistema ili njegovog dela, a koji je već ispitao sistem ili taj deo sistema u vezi sa jednom ili više bitnih karakteristika u skladu sa odgovarajućim srpskim standardom kojim je preuzet harmonizovani standard, u kom slučaju proizvođač ima pravo da navede performanse koje odgovaraju svim ili pojedinim rezultatima ispitivanja tog sistema ili tog dela sistema koji je isporučen. Proizvođač može da koristi rezultate ispitivanja koje je dobio drugi proizvođač ili isporučilac sistema, nakon što dobije ovlašćenje od tog proizvođača ili isporučioca sistema koji ostaje odgovoran za tačnost, pouzdanost i postojanost tih rezultata ispitivanja.

Ako građevinski proizvod iz stava 1. ovog člana pripada familiji građevinskih proizvoda na koju se, za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi primenjuje

sistem 1 + ili sistem 1 iz člana 30. ovog zakona, odgovarajuću tehničku dokumentaciju iz stava 1. ovog člana proverava imenovano telo za sertifikaciju proizvoda iz člana 30. ovog zakona.

Primena pojednostavljenih postupaka od strane mikro pravnog lica

Član 32.

Mikro pravno lice koje proizvodi građevinski proizvod obuhvaćen standardom sa Spiska 1, može da:

1) zameni utvrđivanje tipa proizvoda na osnovu ispitivanja tipa za odgovarajuće sisteme 3 i 4 iz člana 30. ovog zakona upotrebom metoda koje se razlikuju od onih koje su sadržane u odgovarajućem srpskom standardu kojim je preuzet harmonizovani standard;

2) postupa sa građevinskim proizvodom na koji se primenjuje sistem 3 u skladu sa odredbama za sistem 4.

Kada primenjuje pojednostavljene postupke, pravno lice iz stava 1. ovog člana dokazuje usklađenost građevinskog proizvoda sa važećim zahtevima pomoću specifične tehničke dokumentacije i dokazuje jednakost korišćenih postupaka sa postupcima utvrđenim u odgovarajućem srpskom standardu kojim je preuzet harmonizovani standard.

Upotreba specifične tehničke dokumentacije

Član 33.

Za građevinski proizvod obuhvaćen srpskim standardom sa Spiska 1 koji je, po zahtevu za posebnu narudžbinu, proizveden zasebno ili po meri u neresijskoj proizvodnji i koji je ugrađen u pojedinačno prepoznatljiv objekat, proizvođač može da zameni deo o ocenjivanju performansi iz odgovarajućeg sistema ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi, specifičnom tehničkom dokumentacijom kojom se dokazuje usklađenost građevinskog proizvoda sa zahtevima utvrđenim u odgovarajućem srpskom standardu kojim je preuzet harmonizovani standard i jednakost korišćenih postupaka sa postupcima utvrđenim u odgovarajućem srpskom standardu kojim je preuzet harmonizovani standard.

Ako građevinski proizvod iz stava 1. ovog člana pripada familiji građevinskih proizvoda na koju se, za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi, primenjuje sistem 1+ ili sistem 1 iz člana 30. ovog zakona, specifičnu tehničku dokumentaciju proverava imenovano telo za sertifikaciju proizvoda utvrđeno članom 30. ovog zakona.

Elektronska kontakt tačka za građevinske proizvode

Član 34.

Poslove elektronske kontakt tačke za građevinske proizvode obavlja ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva.

Elektronska kontakt tačka za građevinske proizvode ima obavezu da zainteresovanim licima pruža informacije o:

1) tehničkim propisima koji se primenjuju na određenu vrstu proizvoda na teritoriji Republike Srbije, odnosno informacije da li ta vrsta proizvoda podleže prethodnom pribavljanju dokumenata o ocenjivanju i verifikaciji stalnosti performansi shodno propisima Republike Srbije, kao i informacije o potrebi sprovođenja postupka priznavanja inostranih dokumenata o ocenjivanju i verifikaciji stalnosti performansi na teritoriji Republike Srbije;

2) podacima o nadležnim organima u Republici Srbiji koji omogućavaju da se ti organi kontaktiraju direktno, uključujući i pojediniosti o organima koji su odgovorni za nadzor nad primenom tehničkih propisa za građevinske proizvode na teritoriji Republike Srbije;

3) pravnim sredstvima u Republici Srbiji u slučaju spora između nadležnih organa i privrednog subjekta.

Za pružanje informacija preko elektronske kontakt tačke za građevinske proizvode iz stava 2. ovog člana ne plaća se taksa.

VII. TELA ZA TEHNIČKO OCENJIVANJE

Imenovanje tela za tehničko ocenjivanje

Član 35.

Na zahtev pravnog lica, ministar nadležan za poslove građevinarstva, donosi rešenje o imenovanju tela za tehničko ocenjivanje koje sprovodi ocenjivanje performansi i izdavanje tehničke ocene za jednu ili više oblasti građevinskih proizvoda utvrđenih u članu 3. stav 1. ovog zakona.

Način imenovanja i oduzimanja odobrenja telu za tehničko ocenjivanje, kao i način utvrđivanja ispunjenosti zahteva za imenovanje tela za tehničko ocenjivanje sprovodi se po posebnom propisu kojim su uređeni tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

Zahteve za imenovanje tela za tehničko ocenjivanje utvrđuje ministar nadležan za poslove građevinarstva.

Nakon pravosnažnosti rešenja iz stava 1. ovog člana ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva, u skladu sa posebnim propisom, dostavlja Evropskoj komisiji i drugim državama članicama Evropske unije podatke o nazivu, adresi i oblastima građevinskih proizvoda za koje je telo za tehničko ocenjivanje imenovano, na zahtev tela za tehničko ocenjivanje.

Ispunjenost zahteva iz stava 3. ovog člana za imenovanje tela za tehničko ocenjivanje utvrđuje se rešenjem na predlog komisije koju obrazuje ministar nadležan za poslove građevinarstva.

Članovi komisije iz stava 5. ovog člana imaju pravo na naknadu za rad.

Za izdavanje rešenja iz stava 1. ovog člana plaća se republička administrativna taksa.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno.

Obaveze tela za tehničko ocenjivanje

Član 36.

Telo za tehničko ocenjivanje sprovodi ocenjivanje performansi i izdaje tehničku ocenu za oblast građevinskih proizvoda za koju je imenovano.

Telo za tehničko ocenjivanje obavezno je da ispunjava zahteve utvrđene propisom donetim na osnovu ovog zakona za oblast građevinskih proizvoda za koju je imenovano.

Telo za tehničko ocenjivanje javno objavljuje svoju organizacionu šemu i imena lica odgovornih za donošenje odluka.

Nadzor nad radom tela za tehničko ocenjivanje

Član 37.

Telo za tehničko ocenjivanje dužno je da jednom godišnje od dana pravnosnažnosti rešenja iz člana 35. stav 1. ovog zakona, kao i na pisani zahtev ministarstva nadležnog za poslove građevinarstva, izveštava ministarstvo o sprovođenju ocenjivanja i izdavanja tehničkih ocena za oblast građevinskih proizvoda za koje je imenovano. Uz izveštaj se dostavljaju i dokazi potrebni za proveru i nadzor nad ispunjavanjem propisanih zahteva za obavljanje poslova za koje je doneto rešenje iz člana 35. stav 1. ovog zakona.

Ako telo za tehničko ocenjivanje prestane da ispunjava zahteve za obavljanje poslova za koje je doneto rešenje iz člana 35. stav 1. ovog zakona, dužno je da o tome, bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri radna dana od dana nastajanja tih okolnosti, izvesti ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva donosi rešenje o ukidanju ili delimičnom ukidanju rešenja iz člana 35. stav 1. ovog zakona.

Rešenje iz stava 3. ovog člana je konačno.

Član 38.

Nakon saznanja o mogućem prestanku ispunjenosti propisanih zahteva, odnosno o neispunjavanju obaveza i/ili istekom roka za dostavu podataka iz člana 37. stav 2. ovog zakona, ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva po službenoj dužnosti pokreće postupak provere ispunjenosti propisanih zahteva, odnosno obaveza tela za tehničko ocenjivanje.

Ako u postupku provere utvrdi nedostatke usled kojih telo za tehničko ocenjivanje ne ispunjava propisane zahteve, ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva rešenjem određuje rok za otklanjanje nedostataka koji ne može biti duži od 60 dana.

U slučaju da imenovano telo za tehničko ocenjivanje ne otkloni nedostatke iz stava 2. ovog člana u određenom roku, ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva donosi rešenje o ukidanju ili delimičnom ukidanju rešenja iz člana 35. stav 1. ovog zakona.

U slučaju potpunog ili delimičnog ukidanja rešenja iz člana 35. stav 1. ovog zakona za telo za tehničko ocenjivanje prijavljeno Evropskoj komisiji i drugim državama članicama Evropske unije, po pravnosnažnosti rešenja, ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva o tome obaveštava Evropsku komisiju i države članice Evropske unije.

Ako u postupku provere utvrdi da telo za tehničko ocenjivanje i dalje ispunjava propisane zahteve, ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva obustavlja postupak provere.

Rešenje iz stava 3. ovog člana o potpunom ili delimičnom ukidanju rešenja iz člana 35. stav 1. ovog zakona je konačno.

VIII. TELA ZA OCENJIVANJE I VERIFIKACIJU STALNOSTI PERFORMANSI GRAĐEVINSKIH PROIZVODA

Imenovanje tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi građevinskih proizvoda

Član 39.

Na zahtev pravnog lica, ministar nadležan za poslove građevinarstva, donosi rešenje o imenovanju tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi kojim se odobrava obavljanje zadataka nezavisne treće strane u postupku ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi građevinskog proizvoda.

Način davanja i oduzimanja odobrenja za obavljanje zadataka nezavisne treće strane u postupku ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi građevinskih proizvoda, kao i način utvrđivanja ispunjenosti propisanih zahteva za imenovanje tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi sprovode se po posebnom propisu kojim su uređeni tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

Rešenje iz stava 1. ovog člana donosi se na predlog komisije koju obrazuje ministar nadležan za poslove građevinarstva.

Članovi komisije iz stava 3. ovog člana imaju pravo na naknadu za rad.

Za izdavanje rešenja iz stava 1. ovog člana plaća se republička administrativna taksa.

Rešenjem iz stava 1. ovog člana, telu za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi u postupku ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi građevinskog proizvoda, odobrava se obavljanje zadataka nezavisne treće strane u periodu od četiri godine.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno.

Zahtevi za imenovanje tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi građevinskih proizvoda

Član 40.

Imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi može da obavlja zadatke nezavisne treće strane u postupku ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi građevinskog proizvoda, ako ispunjava sledeće zahteve:

1) da je osnovano u skladu sa posebnim propisima i ima status pravnog lica;

2) da predstavlja treću stranu nezavisnu od organizacije koju ocenjuje ili građevinskog proizvoda koji ocenjuje;

3) da je nezavisno i da ne postoji sukob interesa u slučaju da pripada nekom poslovnom udruženju ili strukovnom udruženju koje predstavlja pravna ili fizička lica uključena u projektovanje, proizvodnju, obezbeđivanje, sklapanje, upotrebu ili održavanje građevinskih proizvoda koje ocenjuje;

4) da njegovo rukovodstvo i zaposlena i druga radno angažovana lica odgovorna za obavljanje zadataka nezavisne treće strane u postupku ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi nisu projektant, proizvođač, isporučilac, lice koje ugrađuje, kupac, vlasnik, korisnik ili lice koje održava građevinski proizvod koje to imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi ocenjuje, niti zastupnik bilo koje od tih strana. Ovim zahtevom se ne isključuje upotreba ocenjenih proizvoda koji su neophodni za rad imenovanog tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi ili upotrebu proizvoda u lične svrhe;

5) da njegovo rukovodstvo, zaposlena i druga radno angažovana lica odgovorna za obavljanje zadataka nezavisne treće strane u postupku ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi nisu direktno uključena u projektovanje, proizvodnju ili izgradnju, plasiranje, ugradnju, upotrebu ili održavanje građevinskih proizvoda koje ocenjuje, niti zastupaju strane uključene u te aktivnosti. Rukovodstvo i zaposlena i druga radno angažovana lica odgovorna za obavljanje zadataka nezavisne treće strane ne mogu biti angažovana u aktivnosti koja može biti u sukobu sa njihovom nezavisnošću u donošenju odluka i integritetom u vezi sa aktivnostima za koje su određeni rešenjem iz člana 39. stav 1. ovog zakona, naročito u pogledu pružanja konsultantskih usluga;

6) da obezbeđuje da aktivnosti njegovih povezanih pravnih lica ili podugovarača ne utiču na poverljivost, objektivnost i nepristrasnost njegovih aktivnosti ocenjivanja i/ili verifikacije;

7) da njegova zaposlena i druga radno angažovana lica obavljaju zadatke nezavisne treće strane u postupku ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi uz najveći stepen profesionalnog integriteta i potrebne tehničke stručnosti u određenoj oblasti i oslobođeno svakog uticaja, naročito finansijskih, koji može da utiče na njihovo donošenje odluka ili rezultate njihovih aktivnosti ocenjivanja i/ili verifikacije, posebno kada to čine lica ili grupe lica koja imaju interes u pogledu rezultata tih aktivnosti;

8) da ima kapacitet da obavlja sve zadatke nezavisne treće strane u postupku ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi građevinskog proizvoda, za koje je podneo zahtev iz člana 39. stav 1. ovog zakona.

Imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi dužno je da u svakom trenutku i za svaki sistem ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi i za svaku vrstu ili kategoriju građevinskih proizvoda za koju su tehnički zahtevi utvrđeni tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom, a u vezi sa bitnim karakteristikama i zadacima za koje je izdato rešenje iz člana 39. stav 1. ovog zakona, ima na raspolaganju sledeće:

1) neophodna zaposlena i druga radno angažovana lica sa stručnim znanjem i odgovarajućim iskustvom za obavljanje zadataka nezavisne treće strane u postupku ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi;

2) neophodan opis postupaka u skladu sa kojima se obavlja ocenjivanje performansi, a kojima se osigurava transparentnost i mogućnost ponovnog obavljanja tih postupaka; uspostavljene odgovarajuće politike i postupke kojima se mogu razgraničiti zadaci koje obavlja kao imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi i druge aktivnosti;

3) neophodne postupke za obavljanje svojih aktivnosti kojima se na odgovarajući način uzimaju u obzir veličina proizvođača, sektor u kome posluje, organizacija, stepen složenosti primenjenog tehnološkog procesa i masovna ili serijska priroda proizvodnog procesa.

Imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi mora da raspolaže neophodnim sredstvima za obavljanje tehničkih i administrativnih poslova u vezi sa zadacima za koje je izdato rešenje iz člana 39. stav 1. ovog zakona i ima pristup potrebnoj opremi ili kapacitetima.

Zaposlena i druga radno angažovana lica imenovanog tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi građevinskog proizvoda odgovorna za obavljanje radnji u okviru sistema ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi poseduje sledeće:

1) tehničku i stručnu obuku kojom su obuhvaćeni svi zadaci nezavisne treće strane u postupku ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi u okviru odgovarajućeg obima primene za koje je izdato rešenje iz člana 39. stav 1. ovog zakona;

2) poznavanje zahteva za ocenjivanje i verifikaciju koje obavljaju i odgovarajuće ovlašćenje za obavljanje tih poslova;

3) poznavanje i razumevanje tehničkih specifikacija i tehničkih propisa i odgovarajućih odredbi ovog zakona;

4) stručnost neophodnu za izradu sertifikata, zapisa i izveštaja kojima se dokazuje da su ocenjivanje i verifikacija stalnosti performansi građevinskog proizvoda sprovedeni.

Nepriistrasnost imenovanog tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi, njegovog rukovodstva i zaposlenih i drugih radno angažovanih lica za ocenjivanje mora biti zagarantovana.

Naknada za rad rukovodstva imenovanog tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi i njegovih zaposlenih i drugih radno angažovanih lica za ocenjivanje ne zavisi od broja sprovedenih ocenjivanja niti od rezultata takvih ocenjivanja.

Imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi poseduje osiguranje od odgovornosti za sprovedeno ocenjivanje i/ili verifikaciju.

Zaposlena i druga radno angažovana lica imenovanog tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi obavezna su da čuvaju poslovnu tajnu u vezi sa svim informacijama dobijenim prilikom obavljanja zadataka nezavisne treće strane u postupku ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi, osim kada to zahteva nadležni organ tržišnog nadzora, pri čemu prava svojine proizvođača moraju biti zaštićena.

Ministar nadležan za poslove građevinarstva bliže propisuje zahteve za imenovanje tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi.

Uloga akreditacije u postupku imenovanja tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi

Član 41.

Imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi, koje poseduje sertifikat o akreditaciji ispunjava propisane zahteve iz člana 40. ovog zakona u meri u kojoj su propisani zahtevi obuhvaćeni obimom akreditacije, uzimajući u obzir postupke ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi za građevinske proizvode obuhvaćene akreditacijom.

Povezana pravna lica i podugovarači imenovanog tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi

Član 42.

Ako imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi podugovori određene poslove u vezi sa zadacima nezavisne treće strane u postupku ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi građevinskog proizvoda ili poveri nekom povezanom pravnom licu, imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi obezbeđuje da podugovarač ili povezano pravno lice ispunjava zahteve iz člana 40. ovog zakona i o tome, obaveštava ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva.

Imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi preuzima odgovornost za zadatke koje obavljaju podugovarači ili povezana pravna lica.

Radnje u postupku ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi mogu biti podugovorene uz saglasnost naručioca tih radnji.

Imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi čuva dokumentaciju koja se odnosi na ocenjivanje kompetentnosti svakog podugovarača ili povezanog pravnog lica i na zadatke koje su obavili u postupcima ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi građevinskog proizvoda i dostavlja, po zahtevu, ministarstvu nadležnom za poslove građevinarstva.

Obavljanje ispitivanja izvan laboratorije za ispitivanje imenovanog tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi

Član 43.

Na zahtev proizvođača i ako je to opravdano iz tehničkih, ekonomskih ili logističkih razloga, imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi može da odluči da sprovede ispitivanja iz člana 30. ovog zakona, za sisteme ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi 1+, 1 i 3 ili da dopusti da se ta ispitivanja sprovedu pod njegovim nadzorom, bilo u proizvodnim pogonima u kojima se koristi oprema za ispitivanje interne laboratorije proizvođača ili uz prethodni pristanak proizvođača, u eksternoj laboratoriji, koristeći opremu za ispitivanje te laboratorije.

Na zahtev tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi ministar nadležan za poslove građevinarstva rešenjem iz člana 39. stav 1. ovog zakona odobrava i obavljanje ispitivanja izvan njegovih akreditovanih laboratorija za ispitivanje.

Pre sprovođenja ispitivanja iz stava 2. ovog člana, imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi proverava da li su zadovoljeni zahtevi metode ispitivanja i ocenjuje da li:

- 1) oprema za ispitivanje poseduje odgovarajući sistem etaloniranja i da li je garantovana sledljivost merenja;
- 2) je obezbeđen kvalitet rezultata ispitivanja.

Provera ispunjenosti zahteva za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi i obaveza imenovanog tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi

Član 44.

Proveru ispunjenosti propisanih zahteva i obaveza imenovanog tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi i nakon pravosnažnosti rešenja iz člana 39. stav 1. ovog zakona, vrši ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva.

Obaveze imenovanog tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi

Član 45.

Imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi obavlja zadatke nezavisne treće strane u skladu sa sistemima ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi propisanim članom 30. ovog zakona.

Ocenjivanje i verifikacija stalnosti performansi sprovodi se transparentno u odnosu na proizvođača i na odgovarajući način, uz izbegavanje nepotrebnog tereta za privredne subjekte. Imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi obavlja zadatke uzimajući u obzir veličinu privrednog subjekta, delatnost koju obavlja, organizaciju, stepen složenosti primenjenog tehnološkog procesa i prirodu proizvodnog procesa.

Ocenjivanje i verifikacija stalnosti performansi sprovodi se u skladu sa članom 30. ovog zakona, shodno nivou zahteva za proizvod i ulozi koju taj građevinski proizvod ima u ispunjenju svih osnovnih zahteva za objekte.

Imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi zahteva da proizvođač preduzme odgovarajuće korektivne radnje i u tom slučaju ne izdaje sertifikat, ako u toku sprovođenja početnog pregleda proizvodnog pogona i fabričke kontrole proizvodnje utvrdi da proizvođač nije obezbedio stalnost performansi proizvedenog građevinskog proizvoda.

Ako imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi u toku sprovođenja stalnog nadzora koji ima za cilj da proveriti stalnost performansi proizvedenog građevinskog proizvoda, utvrdi da performanse tog građevinskog proizvoda ne odgovaraju pripadajućem tipu proizvoda, imenovano telo zahteva da proizvođač preduzme odgovarajuće korektivne radnje i ako je potrebno ne izdaje sertifikat, ograničava važenje ili povlači sertifikat.

Ako korektivne radnje nisu preduzete ili nemaju adekvatan efekat, imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi ograničava, obustavlja ili povlači sertifikate.

Obaveze imenovanog tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi u vezi sa izveštavanjem

Član 46.

Imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi izveštava ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva o:

- 1) svakom odbijanju izdavanja, ograničenju, obustavljanju ili povlačenju sertifikata;
- 2) svim okolnostima koje utiču na obim primene i zahteve na osnovu kojih je izdato rešenje iz člana 39. stav 1. ovog zakona;
- 3) svakom zahtevu za pružanje informacija o svim sprovedenim aktivnostima ocenjivanja i/ili verifikacije stalnosti performansi koji su primili od organa tržišnog nadzora;
- 4) zadacima nezavisne treće strane u skladu sa sistemima ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi koje je sprovedlo u obimu za koji ispunjava zahteve za obavljanje zadataka nezavisne treće strane i svim drugim sprovedenim aktivnostima, uključujući prekogranične aktivnosti i podugovaranja, na zahtev ministarstva nadležnog za poslove građenja.

Imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi pruža odgovarajuće informacije o pitanjima u vezi sa negativnim i na zahtev, pozitivnim rezultatima tih ocenjivanja i/ili verifikacija, drugim telima koja prema ovom zakonu ispunjavaju zahteve za sprovođenje sličnih zadataka nezavisne treće strane u skladu sa sistemima ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi za građevinske proizvode obuhvaćene istom tehničkom specifikacijom ili istim tehničkim propisom.

Ako imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi prestane da ispunjava zahteve za obavljanje zadataka nezavisne treće strane na osnovu kojih je doneto rešenje iz člana 39. stav 1. ovog zakona, dužno je da o tome bez poziva i odlaganja, a najkasnije u roku od tri radna dana od dana nastanka tih okolnosti, izvesti ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva.

U slučaju iz stava 3. ovog člana, ministar nadležan za poslove građevinarstva donosi rešenje o ukidanju ili delimičnom ukidanju rešenja iz člana 39. stav 1. ovog zakona.

Rešenje iz stava 4. ovog člana je konačno.

Nakon saznanja o mogućem prestanku ispunjenosti zahteva, odnosno obaveza utvrđenih ovim zakonom i/ili istekom roka za dostavu podataka iz stava 3. ovog člana, ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva po službenoj dužnosti pokreće postupak provere ispunjavanja zahteva, odnosno ispunjenje obaveza imenovanog tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi.

Ako se u postupku provere utvrdi postojanje nedostataka usled kojih je imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi prestalo da ispunjava zahteve propisane ovim zakonom, ministar nadležan za poslove građevinarstva donosi rešenje kojim određuje rok za otklanjanje nedostataka koji ne može biti duži od 60 dana.

U slučaju da imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi ne otkloni nedostatke iz stava 7. ovog člana u određenom roku, ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva donosi rešenje o ukidanju ili delimičnom ukidanju rešenja iz člana 39. stav 1. ovog zakona.

Rešenje iz stava 8. ovog člana o potpunom ili delimičnom ukidanju rešenja iz člana 39. stav 1. ovog zakona je konačno.

U slučaju delimičnog ili potpunog ukidanja rešenja iz člana 39. stav 1. ovog zakona ili kada imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi prestane da obavlja svoju delatnost, ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva nalaže imenovanom telu da izvrši prenos dokumentacije u vezi sa ocenjivanjem i verifikacijom stalnosti performansi drugom imenovanom telu ili da dokumentaciju učini dostupnom ministarstvu nadležnom za poslove građevinarstva ili nadležnim organima tržišnog nadzora.

Za potrebe postupka provere, privredni subjekti i nadležni organi tržišnog nadzora, na zahtev ministarstva nadležnog za poslove građevinarstva, dostavljaju bez odlaganja tražene podatke i dokumentaciju.

Ako se u postupku provere utvrdi da imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi i dalje ispunjava propisane zahteve, ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva obustavlja postupak.

Koordinacija imenovanih tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi

Član 47.

Imenovana tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi međusobno saraduju i koordiniraju aktivnosti.

Identifikacioni brojevi i spisak imenovanih tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi

Član 48.

Ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva dostavlja primerak rešenja iz člana 39. stav 1. ovog zakona ministarstvu nadležnom za vođenje registra imenovanih tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi, saglasno propisu kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti, radi upisa u registar.

Ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva, nakon upisa imenovanog tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi u registar, na svojoj internet stranici objavljuje spisak imenovanih tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi iz stava 1. ovog člana, uz navođenje identifikacionog broja i zadataka

nezavisne treće strane u postupku ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi građevinskih proizvoda koji su im odobreni.

Ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva objavljuje svaku promenu spiska iz stava 2. ovog člana na svojoj internet stranici.

Telo iz stava 2. ovog člana obavlja zadatke nezavisne treće strane u postupku ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi građevinskog proizvoda po pravosnažnosti rešenja iz člana 39. stav 1. ovog zakona.

Prijavljivanje tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi

Član 49.

Za obavljanje zadataka nezavisne treće strane u postupku ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi u skladu sa harmonizovanom tehničkom specifikacijom, imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi podnosi organu nadležnom za prijavljivanje, preko ministarstva nadležnog za poslove građevinarstva, zahtev za prijavljivanje Evropskoj komisiji i državama članicama, u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti i propisima donetim na osnovu tog zakona.

Član 50.

Imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi može biti prijavljeno kao:

- 1) telo prijavljeno za sertifikaciju stalnosti performansi građevinskog proizvoda;
- 2) telo prijavljeno za sertifikaciju fabričke kontrole proizvodnje i/ili
- 3) laboratorija prijavljena za merenje, istraživanje, ispitivanje, proračun ili drugi način ocenjivanja performansi građevinskog proizvoda, za obavljanje zadataka nezavisne treće strane u postupku ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi u skladu sa odgovarajućom harmonizovanom tehničkom specifikacijom.

U slučajevima kada nije neophodno upućivanje na odgovarajuće harmonizovane tehničke specifikacije utvrđenim u članu 6. stav 4. ovog zakona, imenovano telo iz člana 30. ovog zakona može biti prijavljeno kao laboratorija prijavljena za ispitivanje: reakcije na požar, otpornosti na požar, performansi pri spoljašnjem požaru, apsorpcije buke i emisije opasnih materija.

Član 51.

Prijavljivanje tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi iz člana 49. ovog zakona, sprovodi se u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje postupak prijavljivanja, način utvrđivanja ispunjenosti propisanih zahteva za prijavljivanje, nadzor nad radom tih tela, kao i suspenzija i povlačenje prijavljivanja, donetim na osnovu zakona kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

IX. VAŽENJE DOKUMENATA O SPROVEDENOM OCENJIVANJU I VERIFIKACIJI STALNOSTI PERFORMANSI GRAĐEVINSKIH PROIZVODA I ZNAKOVA USAGLAŠENOSTI IZDATIH U INOSTRANSTVU

Član 52.

Dokumenti o sprovedenom ocenjivanju i verifikaciji stalnosti performansi građevinskog proizvoda izdati u inostranstvu važe u Republici Srbiji, ako su izdati u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumom čiji je potpisnik Republika Srbija.

Član 53.

Ministar nadležan za poslove građevinarstva rešenjem može priznati važenje dokumenta o sprovedenom ocenjivanju i verifikaciji stalnosti performansi koji je izdalo telo koje obavlja poslove nezavisne treće strane u skladu sa inostranim tehničkim propisom, ukoliko ne postoji imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi u skladu sa srpskom tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom odnosno telo za ispitivanje i/ili ocenjivanje usaglašenosti u skladu sa odgovarajućim srpskim tehničkim propisom.

Član 54.

Ispunjenost zahteva za priznavanje dokumenata o sprovedenom ocenjivanju i verifikaciji stalnosti performansi iz člana 53. ovog zakona utvrđuje se rešenjem ministra nadležnog za poslove građevinarstva.

Rešenje iz stava 1. ovog člana donosi se na predlog komisije koju obrazuje ministar nadležan za poslove građevinarstva.

Članovi komisije iz stava 2. ovog člana imaju pravo na naknadu za rad.

Za izdavanje rešenja iz stava 1. ovog člana plaća se republička administrativna taksa.

Član 55.

Ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva dostavlja rešenje iz člana 54. stav 1. kao i podatke o dokumentima o sprovedenom ocenjivanju i verifikaciji stalnosti performansi građevinskog proizvoda iz člana 52. ovog zakona, ministarstvu nadležnom za poslove tehničkih propisa radi upisa u registar priznatih dokumenata o sprovedenom ocenjivanju i verifikaciji stalnosti performansi građevinskog proizvoda izdatih u inostranstvu.

X. NADZOR

Član 56.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, sprovodi ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva.

Nadzor iz stava 1. ovog člana uključuje i nadzor nad radom i trajnim ispunjavanjem propisanih zahteva tela za tehničko ocenjivanje, imenovanih i prijavljenih tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi.

Postupanje nadležnog organa tržišnog nadzora kada građevinski proizvod predstavlja ozbiljan rizik

Član 57.

Ako organi tržišnog nadzora preduzimaju mere u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržišni nadzor ili ako imaju osnovanu sumnju da građevinski proizvod ne poseduje performanse navedene u deklaraciji o performansama i predstavlja ozbiljan rizik po ispunjenje osnovnih zahteva za objekte, organi tržišnog nadzora sprovode proveru tog proizvoda koja obuhvata proveru ispunjenosti odgovarajućih zahteva utvrđenih ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Ako u toku provere iz stava 1. ovog člana, nadležni organ tržišnog nadzora utvrdi da građevinski proizvod nije usaglašen sa zahtevima iz ovog zakona, tehničke specifikacije ili tehničkog propisa i da predstavlja ozbiljan rizik, uključujući ozbiljan rizik čije posledice nisu trenutne i zahtevaju hitno postupanje, organ tržišnog nadzora bez odlaganja nalaže nadziranom subjektu koji građevinski proizvod stavlja ili čini dostupnim na tržištu da u primerenom roku preduzme potrebne korektivne mere kako bi građevinski proizvod uskladio sa propisanim zahtevima ili obezbeđuje da

građevinski proizvod bude opozvan ili povučen ili da zabrani njegovo stavljanje ili isporuku na tržište.

Ako je u postupak ocenjivanja i verifikacije stalnosti performansi građevinskih proizvoda uključeno imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi, nadležni organ tržišnog nadzora, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržišni nadzor, obaveštava imenovano telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi.

Privredni subjekt obezbeđuje preduzimanje svih odgovarajućih korektivnih mera na svim građevinskim proizvodima koje je taj privredni subjekt učinio dostupnim na tržištu.

Ako privredni subjekt tokom perioda iz stava 2. ovog člana ne preduzme odgovarajuće korektivne mere, nadležni organ tržišnog nadzora donosi rešenje kojim nadziranom privrednom subjektu zabranjuje ili ograničava činjenje dostupnim na tržištu građevinskog proizvoda ili nalaže nadziranom subjektu da građevinski proizvod povuče sa tržišta ili da građevinski proizvod opozove.

Nadležni organi tržišnog nadzora o merama iz stava 5. ovog člana obaveštavaju, bez odlaganja, ministarstvo nadležno za poslove tržišnog nadzora. Informacije iz stava 5. ovog člana obuhvataju sve dostupne detalje, posebno podatke potrebne za identifikaciju neusaglašenog građevinskog proizvoda, poreklo tog građevinskog proizvoda, prirodu pretpostavljene neusaglašenosti i podrazumevanog rizika, prirodu i trajanje preduzetih mera, kao i argumente koje je izneo odgovarajući privredni subjekt. Nadležni organ tržišnog nadzora naročito naznačava kada je uzrok neusaglašenosti nemogućnost proizvoda da zadovolji performanse navedene u deklaraciji o performansama i/ili ispuni zahteve u vezi sa ispunjenjem osnovnih zahteva za objekte utvrđene ovim zakonom, tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom.

Postupanje nadležnog organa tržišnog nadzora ako usaglašeni građevinski proizvod predstavlja rizik po zdravlje i bezbednost

Član 58.

Ako nakon sprovedene provere u skladu sa članom 57. ovog zakona nadležni organ tržišnog nadzora utvrdi da građevinski proizvod, i pored toga što je usaglašen sa ovim zakonom, tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom, predstavlja rizik po ispunjenje osnovnih zahteva za objekte, zdravlje ili bezbednost ljudi ili druge aspekte zaštite javnog interesa, nadležni organ tržišnog nadzora zahteva od privrednog subjekta da preduzme sve odgovarajuće mere kako bi obezbedio da predmetni građevinski proizvod prilikom stavljanja na tržište ne predstavlja rizik, povuče taj građevinski proizvod sa tržišta ili ga opozove u nekom razumnom roku, srazmerno prirodi tog rizika.

Privredni subjekt obezbeđuje preduzimanje svih korektivnih mera shodno rešenju nadležnog inspektora, u vezi sa svim građevinskim proizvodima iz stava 1. ovog člana, koje je privredni subjekt učinio dostupnim na tržištu.

Ovlašćenja nadležnog inspektora

Član 59.

Nadležni inspektor u vršenju tržišnog nadzora, osim ovlašćenja u skladu sa drugim propisima, ima pravo i obavezu da:

1) zahteva od nadziranih subjekata sve podatke i potrebnu dokumentaciju o ocenjivanju i verifikaciji stalnosti performansi i druge dokaze o usklađenosti građevinskog proizvoda sa zahtevima utvrđenim ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona;

2) preuzima potrebne radnje u cilju sprovođenja pregleda i ispitivanja građevinskog proizvoda i nakon njegovog stavljanja na tržište ili činjenja dostupnim na tržištu, a radi provere usaglašenosti građevinskog proizvoda sa performansama navedenim u deklaraciji o performansama građevinskog proizvoda, odredbama ovog zakona i propisima donetim na osnovu ovog zakona;

3) uzima uzorke građevinskog proizvoda i daje na ispitivanje i ocenjivanje usaglašenosti sa performansama navedenim u deklaraciji o performansama građevinskog proizvoda, odredbama ovog zakona i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Nadležni organ tržišnog nadzora koji ne raspolaže potrebnim stručnim kapacitetima ili opremom za sprovođenje pregleda ili ispitivanja iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana, u okviru inspekcijskog nadzora, može po zahtevu nadležnog inspektora poveriti obavljanje ovih radnji telu akreditovanom u skladu sa odgovarajućom tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom, ukoliko ne postoji telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi imenovano u skladu sa odgovarajućom tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom.

Telu za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi, odnosno akreditovanom telu iz stava 2. ovog člana može se poveriti obavljanje radnji iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana, ukoliko nije bilo uključeno u ispitivanje i ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi predmetnog građevinskog proizvoda pre njegovog stavljanja na tržište ili činjenja dostupnim na tržištu.

Dužnosti nadležnog inspektora

Član 60.

U vršenju tržišnog nadzora nadležni inspektor je ovlašćen da privrednom subjektu koji građevinski proizvod stavlja na tržište:

1) naloži dostavljanje deklaracije o performansama građevinskog proizvoda izrađene u skladu sa ovim zakonom, tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom;

2) naloži da građevinski proizvod moraju da prate propisana tehnička uputstva na srpskom jeziku, odnosno uputstva i informacije o bezbednosti, ukoliko utvrdi da su ona nepotpuna ili ukoliko ne prate građevinski proizvod;

3) privremeno zabrani činjenje dostupnim na tržištu, ponudu isporuke, oglašavanje ili izlaganje građevinskog proizvoda u periodu potrebnom za različite preglede i ispitivanja, odnosno dok postoji osnovana sumnja da taj proizvod nije usaglašen sa performansama navedenim u deklaraciji o performansama građevinskog proizvoda, odredbama ovog zakona i propisima donetim na osnovu ovog zakona;

4) naredi otklanjanje utvrđenih neusaglašenosti i odredi primeren rok za njihovo otklanjanje;

5) rešenjem zabrani ili ograniči stavljanje na tržište ili činjenje dostupnim na tržištu neusaglašenih građevinskih proizvoda, ili naredi njihovo povlačenje sa tržišta ili opoziv od krajnjeg korisnika;

6) rešenjem naloži da privredni subjekt, bez odlaganja, obezbedi da građevinski proizvod bude opozvan ili povučen ili da rešenjem zabrani stavljanje na tržište ili činjenje dostupnim na tržištu građevinskog proizvoda koji nije usaglašen sa zahtevima utvrđenim ovim zakonom, tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom i predstavlja ozbiljan rizik, uključujući ozbiljan rizik čije posledice nisu trenutne i zahtevaju hitno postupanje;

7) rešenjem naloži da privredni subjekt preduzme sve potrebne mere kako bi za građevinski proizvod, koji i pored usaglašenosti sa zahtevima iz ovog zakona,

tehničkih specifikacija ili tehničkog propisa, predstavlja rizik po zdravlje i bezbednost, obezbedio da prilikom stavljanja na tržište ili činjenja dostupnim na tržištu više ne predstavlja rizik, građevinski proizvod povukao sa tržišta ili opozvao u roku srazmernom prirodi tog rizika;

8) rešenjem naredi uništavanje neusaglašenih građevinskih proizvoda u skladu sa posebnim propisima kojima se uređuje zaštita životne sredine, ako je to neophodno za zaštitu zdravlja i bezbednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine.

Nadležni inspektor je ovlašćen da privrednom subjektu naloži otklanjanje formalnih neusaglašenosti i odredi primeren rok za otklanjanje ako utvrdi da građevinski proizvod koji je stavljen na tržište ili učinjen dostupnim na tržištu:

1) nije označen znakom usaglašenosti ili je znak usaglašenosti stavljen u suprotnosti sa odredbama ovog zakona i propisima kojima se uređuje tržišni nadzor i način stavljanja, kao i oblik, izgled i sadržina znaka usaglašenosti;

2) nije praćen dokumentom o ocenjivanju i verifikaciji stalnosti performansi;

3) nije praćen deklaracijom o performansama ili je deklaracija o performansama nepotpuna;

4) nije praćen propisanim tehničkim uputstvima ili su tehnička uputstva nepotpuna;

5) nije praćen odgovarajućom tehničkom dokumentacijom ili je ta dokumentacija nepotpuna.

Ako privredni subjekt u određenom roku ne ukloni neusaglašenosti iz stava 2. ovog člana, nadležni inspektor donosi rešenje kojim se zabranjuje ili ograničava činjenje dostupnim na tržištu građevinskog proizvoda ili opoziva ili povlači sa tržišta građevinski proizvod sa formalnim nedostatkom.

Kad nadležni inspektor preduzima mere iz ovog člana, mora da postupa tako da se te mere sprovode na način srazmeran ozbiljnosti rizika i vodeći računa da preduzeta mera bude primerena vrsti opasnosti ili rizika.

Žalba izjavljena protiv rešenja inspektora iz stava 1. tač. 6), 7) i 8) ovog člana i stava 3. ovog člana ne odlaže izvršenje rešenja.

Troškovi inspekcijskog postupka

Član 61.

Troškove ispitivanja i verifikacije stalnosti performansi građevinskog proizvoda, kao i druge troškove koji nastanu u postupku preduzimanja mera nadležnih organa inspekcijskog nadzora, snosi privredni subjekt, ako se utvrdi da proizvod nije usaglašen sa propisanim zahtevima.

Obaveze nadziranih subjekata

Član 62.

Tela za tehničko ocenjivanje, imenovana i prijavljena tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi, privredni subjekti i druga lica koja su uključena u postupak proizvodnje, stavljanja na tržište i činjenje dostupnim na tržištu građevinskih proizvoda dužni su da ministarstvu nadležnom za poslove građevinarstva ili organima ovlašćenim za sprovođenje nadzora u skladu sa ovim zakonom omoguće pregled svih prostorija i uvid u sve radnje i/ili dokumente vezane za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi građevinskog proizvoda, tehničko ocenjivanje, stavljanje na tržište ili činjenje dostupnim građevinskog proizvoda.

XI. KAZNENE ODREDBE

Član 63.

Novčanom kaznom od 1.000.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj telo za tehničko ocenjivanje koje sprovodi ocenjivanje stalnosti performansi, odnosno izdaje tehničke ocene bez rešenja iz člana 35. stav 1. ovog zakona, van oblasti utvrđene tim rešenjem ili nakon donošenja rešenja o ukidanju ili delimičnom ukidanju rešenja iz člana 35. stav 1. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 1.000.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj imenovano ili prijavljeno telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi koje sprovodi ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi bez rešenja iz člana 39. stav 1. ovog zakona, van obima utvrđenog tim rešenjem ili nakon donošenja rešenja o ukidanju ili delimičnom ukidanju rešenja iz člana 39. stav 1. ovog zakona.

Za prekršaj iz st. 1. i 2. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 100.000 do 150.000 dinara i odgovorno lice imenovanog ili prijavljenog tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi, odnosno tela za tehničko ocenjivanje.

Član 64.

Novčanom kaznom od 100.000 do 300.000 dinara kazniće se za prekršaj telo za tehničko ocenjivanje, odnosno imenovano ili prijavljeno telo za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi ako:

- 1) ne dostavi izveštaj nadležnom ministarstvu u skladu sa obavezama iz člana 37. st. 1. i 2. ovog zakona, odnosno člana 46. st. 1, 2. i 3. ovog zakona;
- 2) ne postupi po nalogu nadležnog ministra iz člana 46. stav 7. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 100.000 dinara i odgovorno lice tela za tehničko ocenjivanje, odnosno imenovanog ili prijavljenog tela za ocenjivanje i verifikaciju stalnosti performansi.

Član 65.

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj privredni subjekt ukoliko:

- 1) stavi na tržište građevinski proizvod koji nije usaglašen sa propisanim zahtevima u skladu sa članom 16. stav 1, a u vezi sa članom 5. ovog zakona ili učini dostupnim na tržištu građevinski proizvod koji nije usaglašen sa propisanim zahtevima u skladu sa članom 17. stav 1, a u vezi sa članom 5. ovog zakona;
- 2) ne dostavi organu tržišnog nadzora deklaraciju o performansama i tehničku dokumentaciju u skladu sa članom 15. stav 1. tačka 1) i članom 16. stav 11. ovog zakona;
- 3) stavi ili učini dostupnim na tržištu građevinski proizvod dok postoji sumnja da taj proizvod nije usaglašen sa performansama navedenim u deklaraciji o performansama ili usklađen sa drugim zahtevima iz ovog zakona u skladu sa članom 16. stav 3. i članom 17. stav 3. ovog zakona i ne obavesti odgovarajuće privredne subjekte i nadležne organe tržišnog nadzora u skladu sa članom 16. stav 4. i članom 17. stav 4. ovog zakona;
- 4) ne obezbedi da građevinski proizvod prate propisana tehnička uputstva na srpskom jeziku u skladu sa članom 14. stav 9. i članom 16. stav 6. ovog zakona;
- 5) stavi ili učini dostupnim na tržištu građevinski proizvod za koji nije obezbedio da su ispunjeni uslovi iz člana 16. stav 2. i člana 17. stav 2. ovog zakona;

6) ne obezbedi uslove skladištenja ili prevoza iz člana 16. stav 7. i člana 17. stav 5. ovog zakona;

7) ne postupi u skladu sa članom 14. stav 13, članom 15. stav 1. tačka 3), članom 16. stav 13. i članom 17. stav 9. ovog zakona;

8) ne preduzme neophodne korektivne radnje, ne povuče sa tržišta odnosno ne opozove građevinski proizvod u skladu sa članom 14. stav 10, članom 16. stav 9. i članom 17. stav 6. ovog zakona i ne obavesti nadležne organe tržišnog nadzora u skladu sa članom 14. stav 11, članom 16. stav 10. i članom 17. stav 7. ovog zakona;

9) ne obavlja ispitivanje uzoraka građevinskog proizvoda, ne proverava da li ima reklamacija, neusaglašenih i opozvanih proizvoda i ne vodi evidenciju u skladu sa članom 14. stav 6. i članom 16. stav 8. ovog zakona;

10) nije obezbedio uspostavljanje postupaka u skladu sa članom 14. stav 5. ovog zakona;

11) ne povuče sa tržišta, ne opozove, ponovo učini dostupnim na tržištu neusaglašen građevinski proizvod koji predstavlja ozbiljan rizik uključujući ozbiljan rizik čije posledice nisu trenutne i zahtevaju hitno postupanje prema nalogu nadležnog inspektora utvrđenog rešenjem iz člana 60. stav 1. tačka 6) ovog zakona;

12) ne povuče, ne opozove ili ne preduzme sve potrebne mere prema nalogu nadležnog inspektora utvrđenog rešenjem iz člana 60. stav 1. tačka 7) ovog zakona;

13) ne uništi neusaglašeni građevinski proizvod u skladu sa posebnim propisima kojima se uređuje zaštita životne sredine prema rešenju nadležnog inspektora iz člana 60. stav 1. tačka 8) ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 100.000 do 150.000 dinara i odgovorno lice u privrednom subjektu.

Član 66.

Novčanom kaznom od 150.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj privredni subjekt ukoliko:

1) ne postupi po rešenju nadležnog inspektora za otklanjanje neusaglašenosti iz člana 60. stav 3. ovog zakona;

2) ne čuva tehničku dokumentaciju i deklaraciju o performansama u skladu sa članom 14. stav 3. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 150.000 dinara i odgovorno lice u privrednom subjektu.

Član 67.

Novčanom kaznom od 50.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj privredni subjekt ukoliko ne postupi u skladu sa obavezama utvrđenim članom 14. stav 12, članom 15. stav 1. tačka 2), članom 16. stav 12, članom 17. stav 8. i članom 19. ovog zakona na obrazloženi zahtev nadležnog organa.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 150.000 dinara i odgovorno lice u privrednom subjektu.

XII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Započeti postupci

Član 68.

Postupci izdavanja isprava o usaglašenosti za građevinske proizvode započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona, odnosno do početka primene tehničkih propisa za predmetni građevinski proizvod i predmetnu oblast građevinskih proizvoda donetih u skladu sa ovim zakonom, do dana stupanja na snagu potvrđenog ASAA sporazuma ili ako taj sporazum ne bude zaključen, do dana stupanja na snagu ugovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji, okončaće se u skladu sa propisima po kojima su započeti.

Član 69.

Tela koja sprovode postupke ispitivanja i/ili ocenjivanja usaglašenosti koja ispunjavaju uslove utvrđene tehničkim propisom donetim do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavljaju da obavljaju poslove ispitivanja i/ili ocenjivanja usaglašenosti za određenu oblast građevinskih proizvoda, na način i pod uslovima utvrđenim odgovarajućim tehničkim propisom, a najduže do stupanja na snagu, odnosno početka primene tehničkog propisa za predmetni građevinski proizvod i predmetnu oblast građevinskih proizvoda donetim u skladu sa ovim zakonom.

Važenje propisa i pojedinačnih pravnih akata

Član 70.

Tehnički propisi kojima se propisuju zahtevi za stavljanje na tržište građevinskih proizvoda i/ili uslovi za njihovu ugradnju doneti do dana stupanja na snagu ovog zakona, važe do stupanja na snagu, odnosno početka primene tehničkih propisa za predmetni građevinski proizvod i predmetnu oblast građevinskih proizvoda donetih u skladu sa ovim zakonom.

Isprave o usaglašenosti građevinskih proizvoda koje su izdate u skladu sa tehničkim propisima kojima su utvrđeni zahtevi za te građevinske proizvode važe do datuma važenja isprave o usaglašenosti, a najduže dve godine od dana stupanja na snagu potvrđenog ASAA sporazuma ili ako taj sporazum ne bude zaključen, najduže dve godine od dana stupanja na snagu ugovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji.

Donošenje propisa

Član 71.

Podzakonski akti iz člana 9. stav 3, člana 21. stav 2, člana 23. stav 2, člana 28. stav 3, člana 30. stav 5, člana 35. stav 3. i člana 40. stav 9. ovog zakona doneće se u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akti iz člana 6. stav 5, člana 14. stav 4, člana 29. stav 1. i člana 30. st. 6. i 7. ovog zakona doneće se do dana stupanja na snagu ugovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji.

Odložena primena

Član 72.

Odredbe člana 11. stav 7, člana 35. stav 4, člana 38. stav 4, člana 49. i čl. 50. i 51. ovog zakona, primenjuju se od dana stupanja na snagu potvrđenog ASAA sporazuma ili ako taj sporazum ne bude zaključen, od dana stupanja na snagu ugovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji.

Stupanje na snagu

Član 73.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.